

ČD PRO VÁS

REKLAMNÍ MAGAZÍN NÁRODNÍHO DOPRAVCE

2018 / ROČNÍK 10 / ZDARMA

9

YOUTUBER

MENT

ŠOKUJÍCÍ VIDEA
NEJSOU MŮJ STYL

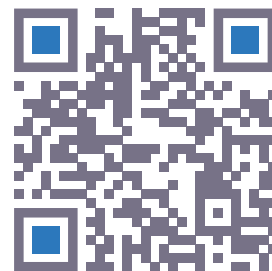
Lítejte nově s In Kartou po Praze a Středočeském kraji

**PiD Lítačku si nově
můžete nahrát na vaši In Kartu.**

pid.litacka.cz

Stahuj a jed'

ČD pro vás
reklamní magazín
Českých drah

www.cdprovas.cz
cdprovas@cd.cz

TIŠTĚNÝ NÁKLAD
145 000 ks

VYDAVATEL
České dráhy, a.s.

DATUM A MÍSTO VYDÁNÍ
29. srpna 2018, Praha

REDAKCE
ČD pro vás
Generální ředitelství ČD
nábřeží L. Svobody 1222
110 15 Praha 1

ISSN
1210-9142

ŠÉFREDAKTOR
Václav Rubeš

REDAKČNÍ RADA
Michal Štěpán (předseda)
Barbora Potůčková
Jiří Jeřeta
Václav Rubeš
Michal Málek
Johana Kvítková

GRAFIKA / DTP / PRODUKCE
SEVENART s.r.o.

INZERCE A PŘEDPLATNÉ
info@cdprovas.cz

TISK
MORAVIAPRESS s.r.o.

**PRO AUTORY
A SOUTĚŽÍCI:**
Informace o poskytování
a zpracování osobních
údajů a jejich ochraně
podle platné legislativy
GDPR najdete
na www.cdprovas.cz.

Editorial

Vážení čtenáři, milí spolucestující,

asi nikdo z nás nemiluje čekání. Svě by o tom mohl vyprávět právě teď grafik, který čeká na poslední text do zářijového čísla – tento editorial. Přesto právě čekáním strávíme spoustu času a tento stav je pro nás tak důvěrně známý, že už dopředu čekáme, že budeme na něco či někoho čekat.

O čekání a očekávání je tak trošku celé toto číslo. Řada mediálních odborníků očekávala, že fenomén youtuberů převálcuje tradiční média. Nestalo se tak. Mluví o tom i osobnost zářijového čísla Jan Macák, jedna z předních tváří českého internetu, který ví, že nesmrtelná popularita je ve virtuálním světě nebezpečný sebeklam.

Na velkou věc jsme čekali i před 29 lety. Celý rok 1989 byl ve znamení obrovských změn, které nabíraly na tempu a vyvrcholily událostí, které se věnujeme v rubrice 100 let spolu. Sice jsme čekali docela dlouho a na cílové rovině nás předběhli Poláci, Němci i Maďaři, ale vyplatilo se to. I když mnozí čekali, že to celé bude trošku jinak.

Ovšem nejen sametová revoluce se odehrála ve znamení očekávaných změn. Mnohem dříve mělo dojít k radikální změně i na železnici, konkrétně v roce 1928, kdy nádraží v Praze pokryla měděná pavučina trakčního vedení a kouř parních lokomotiv vystřídalo ticho elektrických strojů. Jenže zůstalo jen u té Prahy, naprostá většina země musela na usednutí královny elektřiny na trůn čekat dlouhých 30 let.

Ať chceme, nebo nechceme, bez čekání není nic. A tak přemýšlím, jestli by leitmotivem dalšího čísla neměla být vlastnost, kterou se učíme stejně neradi jako čekat. Trpělivost.

Šťastné cesty, bezpečné návraty a čekání s úsměvem přeje

Václav Rubeš
šéfredaktor

Obsah

6
ROZHOVOR
Jan Macák

12
100 LET SPOLU
1989:
Kdy jindy než teď?

17
CESTOVÁNÍ PO ČR
Střední Morava

30
ČD PRŮVODCE
Oslavy Dne
železnice 2018

40
CESTOPIS
Gdaňsk

48
ŽELEZNICE
90 let elektrické
trakce v Praze

PŘÍŠTÍ ČÍSLO
VYJDE
3. 10. 2018

Národní dopravce pokračuje v modernizaci vozidlového parku

České dráhy chtějí co nejdříve po uzavření kontraktů na dopravní služby v roce 2019 nasadit v regionech až 120 nových vlaků. Zadávací řízení je vyhlášeno na 60 moderních elektrických jednotek s kapacitou 240 míst a stejný počet motorových jednotek s kapacitou až 120 míst. Rovněž také vypsalý soutěž na dodání 90 moderních vozů určených pro dálkovou dopravu.

Cestující regionální dopravy se mohou těšit na moderní motorové a elektrické jednotky, které nabídnou bezbariérové a klimatizované vozy se světlým interiérem a ergonomicky řešenými čalouněnými sedáčkami v provedení 1. a 2. třídy či prostorné bezbariérové WC přístupné také osobám na vozíku. Dále budou vybaveny například elektrickými zásuvkami pro napájení mobilních telefonů a další elektroniky, Wi-Fi

připojením k internetu, velkým prostorem pro umístění kočárků a jízdních kol nebo přebalovacím pultem pro maminky s dětmi. Samozřejmostí je moderní audiovizuální informační systém poskytující informace o jízdě vlaku a zastávkách všem cestujícím včetně nevidomých, slabozrakých nebo neslyšících osob. Elektrické jednotky budou schopné provozu až 160 km/h, motorové jednotky alespoň 120 km/h.

České dráhy také pokračují v modernizaci vlaků určených pro dálkovou dopravu. Na konci června uzavřely kontrakt na výrobu 50 moderních osobních vozů pro expresní linku Praha – Brno (– Bratislava – Budapešť), od společností ÖBB odkoupily 41 moderně vybavených vozů (s rychlostí do 200 km/h) a v srpnu vypsalý také veřejnou zakázku na výrobu dalších 90 moderních osobních vozů s rychlostí do 200 km/h.

Srdečně vás zveme na výstavu dětských prací

100 LET
HRAVÉ ARCHITEKTURY
na téma architektura od roku 1918

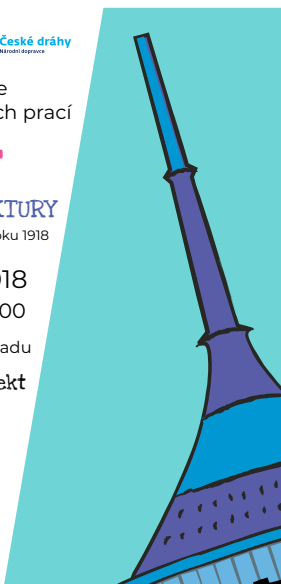
17. 9. - 19. 10. 2018
Po - Ne 10:00 - 18:00

Slévárna Pražského hradu

Studio Hravý architekt
doprovodný program
interaktivní exponáty
výtvarné dílny

Vstup zdarma

www.hravýarchitekt.cz
www.hrad.cz

E-SHOP ČD

ODMĚNA ZA NÁKUP

Kupte si během září jízdenku v e-shopu ČD a získáte slevu 25 % na kvalitní interiérové úložné doplňky u firmy Kazeto, tradičního výrobce produktů z lepenky, úložných krabic, hraček, kloboučků a nýtovaných kufrů. Kód je platný až do 31. října a je možné jej uplatnit na www.kazeto.cz. Stačí jej vložit do příslušného políčka při uzavírání objednávky a sleva 25 % z ceny vybraného produktu je vaše.

DO DIVADLA

Po Mary Poppins přichází muzikál BIG

Po téměř 300 reprízách Mary Poppins připravuje Městské divadlo Brno další muzikál pro celou rodinu, tentokrát podle oscarového filmu BIG z roku 1988 v hlavní roli s nezapomenutelným Tomem Hanksem. Na začátku června se zkušebna Městského divadla Brno otřásala v rytmu veselé hudby úspěšného Davida Shirea. Režisér Petr Gazdík totiž na konkurzu hledal mladé talenty pro obsazení dětských rolí. Ty, kteří uspěli, si můžete užít již na premiéře 20. října 2018 na Hudební scéně Městského divadla Brno. Nenechte si tuto pohádku o splněných přáních, která vás okouzlí skvělou hudbou, tanečními čísly, laskavým humorem a hlavně silným příběhem, ujít. Více na www.mdb.cz.

NA VÝSTAVU

TOŽ TO KUPTE!

TGM a sbírka umění pro Pražský hrad

Portrét Boženy Němcové od J. Hellicha, Zrcadlo J. Čermáka nebo třeba Motiv z Kameníček od A. Slavíčka. To jsou jen některá z děl, která budou od 12. září do 9. prosince k vidění v Císařské konírně Pražského hradu v rámci výstavy Tož to kupte! Jedinečnou expozici završuje Pražský hrad oslavy stého výročí založení republiky. Velkou část vystavených děl, která jinak zdobí reprezentativní a administrativní prostory Hradu, vybíral a zakoupil T. G. Masaryk po roce 1918 a za jejich kvalitu ručil přední historik umění V. V. Štech. Náš první prezident se zaměřil hlavně na obrazy známých českých autorů 19. století. Název výstavy Tož to kupte! je zapsaným autentickým výrokem TGM, jímž schválil nákup cyklu akvarelů Život na panském sídle malíře Josefa Mánesa. V Císařské konírně nebudou chybět ani portréty T. G. Masaryka a E. Beneše od Otto Petrse, které se veřejnosti vystavují vůbec poprvé.

OBRAZ OD J. ČERMÁKA, BOŽNA ROKU 1877. © SPRÁVA PRAŽSKÉHO HRADU, FOTO J. GLOČ

InKarta

Cestujte v čase s Doktorem OX

Máte rádi muzikály či balet? Vyrzte do pražského Divadla Hybernia, které najdete na rohu ulic Hybernská a Na Příkopě, v těsné blízkosti náměstí Republiky naproti Obecnímu domu. Novinkou mezi představeními Divadla Hybernia je komediální muzikál Doktor OX podle povídkové sbírky Julese Vernea. Zajímá vás, co se stane, když se necháte ovládat druhými a nejednáte sami za sebe? Zajděte na muzikál Doktor OX a možná budete cestovat i v čase. Muzikál má premiéru 4. října 2018 a vstupenky jsou již v předprodeji. Držitelé In Karty ČD mají navíc 15% slevu při nákupu vstupenek na pokladnách v divadle Hybernia či na www.ticketportal.cz. Pro získání slevy stačí vybrat kód HYBERNIA15 a sleva je vaše.

15%
SLEVA

pont ^{to go}

NOVÝ DESIGN
I KVALITA SLUŽEB, TO JE „PONT TO GO“

Zákazníci obchodů PONT, které na nádražích, v nemocnicích a na jiných frekventovaných místech provozuje společnost JPService, se mohou těšit na zásadní změnu. Po dvaceti letech dojde postupně k jejich kompletní modernizaci a redesignu. První provozovna podle nového konceptu byla otevřena na vlakovém nádraží v Havlíčkově Brodě. Druhou provozovnu v nové podobě pak začnou ještě letos zákazníci využívat na hlavním nádraží v Hradci Králové. Následovat bude prodejna na Masarykově nádraží v Praze a další lokality.

WWW.PONTY.CZ

FOTO: NADAČNÍ FOND JIČÍN – MĚSTO POHÁDKY

S dětmi

12. až 16. září 2018

Do Pohádkového města nejen za Rumcajsem

Pohádkové čarobejlí z Krkonoš a Podkrkonoší. Tak zní podtitul 28. ročníku multikulturního festivalu Jičín – město pohádky, který se koná od 12. do 16. září. I letos je jeho součástí oblíbený průvod pohádkových postav s patronem Jiřím Lábusem. Poté, co starosta symbolicky předá dětem klíče od města, se Jičín stane na dobu pěti dnů místem pestré zábavy pro všechny generace. Na programu nechybí koncerty, výstavy, hry, představení pouličních divadel, autorská čtení nebo třeba večerní muzicírování. Děti se mohou těšit na různorodé tvůrčí dílny. Jednou z hlavních atrakcí festivalu bude také pohádková hra s názvem Zachraň sojči hnízdo!, při níž děti plní úkoly, sbírají perly a pokusí se dojít po cestíčkách, které se klikatí Pohádkovým městem, až ke Krakonošovi. V rámci sobotního galaprogramu se uskuteční tradiční ohňostroj. Blíží informace o festivalu najdete na www.pohadka.cz.

 Nejbližší železniční stanice:
Jičín

Vlakem za zážitky

www.cd.cz/zazitky

FOTO: SPRÁVA PRAŽSKÉHO HRADU

Za zábavou

15. a 16. září 2018

Vinobraní v Královské zahradě Pražského hradu

Třetí zářijový víkend se uskuteční už 13. ročník Vinobraní na Pražském hradě. V Královské zahradě můžete 15. a 16. září ochutnat čerstvou hroznovou šťávu právě vylisovanou na replice historického ručního lisu nebo opravdový moravský burčák, v Mičovně se budou degustovat vynikající vína a připravená bude také prodejní ochutnávka kvalitních českých potravin značek Klasa a Regionální potravina od desítek výrobců. O zábavu se postarají folklórní soubory z kyjovského regionu, které budou po celý víkend hrát, zpívat a tančit. Na své si přijdou i rodiny s dětmi. Malí návštěvníci se mohou těšit třeba na naučnou interaktivní soutěž s expozicí Příběh Pražského hradu nebo na vystoupení šermířské skupiny. Vinobraní se po oba dny koná od 11 do 19 hodin a vstup je jak od Jízďárny Pražského hradu, tak i od Královského letohrádku. Více se dozvíte na www.hrad.cz.

 Nejbližší železniční stanice:
Praha-Dejvice/Praha hl. n./Praha Masar. nádr. ad.

FOTO: VYSTAVIŠTĚ FLORA OLMOUC - a.s.

Na výstavu

4. až 7. října 2018

Tržiště první republiky na Floře Olomouc

Hlavní expozice letošní podzimní etapy Flory Olomouc má název Tržiště první republiky, a odkazuje tak ke stému výročí založení republiky a tradici trhů na náměstích a náběhách. Přehlídka produktů nejlepších tuzemských pěstitelů bude k vidění na olomouckém výstavišti v pavilonu A. Kromě podzimních zahradnických trhů je součástí Flory Olomouc také festival gastronomie a nápojů Olima. Těšit se tedy můžete i na ochutnávku ovocných destilátů Flora košť nebo třeba soutěž Flora Džem. V rámci projektu Rozkvetlé památky zaplaví olomoucké kostely a sloup Nejsvětější Trojice květy vrcholícího léta. Na podzimní Floru Olomouc přijďte vlakem se zvýhodněnou jízdenkou Vlak+ Flora, která je nabízena se slevou 50 % na zpáteční jízdné. Aby vám jízdenka Vlak+ Flora platila i pro cestu zpět, nechte si ji orazítkovat na olomouckém výstavišti u stánku ČD ve foyer pavilonu A.

 Nejbližší železniční zastávky:
Olomouc-Nová Ulice/Olomouc-Smetanovy sady

FOTO: MĚSTO MNICHOVICE

Na túru

15. září 2018

Za kocourem Mikešem a čuníkem Pašíkem

V polovině září pořádají v Mnichovicích už 15. ročník turistického pochodu Po stopách kocoura Mikeše. Start pochodu je v Turistickém informačním centru na Masarykově náměstí od 8 do 11 hodin. Startovné stojí 30 Kč, pro dítě 20 Kč. Vybrat si můžete z tras dlouhých 9, 18, 25 nebo 32 km. Potkáte na nich kocoura Mikeše, kozla Bobeše, čuníka Pašíka, Mařenku Kudláčkovou a ve Zlenicích i Hastrmana. Všechny trasy vedou samozřejmě přes Hrusice, kde děti dostanou od pohádkových postavíček malou sladkost. V rámci pochodu bude v Hrusicích volný vstup do Památníku Josefa Lady a také na výstavu modelů Antonína Jedličky na obecním úřadě. Zdarma můžete zavítat i do hvězdárny v Ondřejově, kde se chystá doprovodný program. Při zpáteční cestě mezi Hrusicemi a Mnichovicemi překročíte pohádkovou hranici a dostanete pamětní razítko. V cíli pak každý získá pamětní list.

 Nejbližší železniční stanice:
Mnichovice

ČD Minibar

Občerstvení ve vlaku
od 10 Kč

Využijte nabídku drobného občerstvení ve vybraných vlacích vyšší kategorie!

- na trasách z Prahy do Ostravy, Českých Budějovic, Plzně, Chebu a Hradce Králové nebo zpět
- v nabídce teplé i studené nápoje, slané i sladké pečivo, drobný snack, pochutiny
- nově také bagety, ovocné a zeleninové saláty z Libeřských lahůdek
- minibarista vás obslouží přímo na vašem místě

www.cd.cz

ROZ HOVOR

TEXT: EVA FRÁNKOVÁ
FOTO: JAN CHALOUPKA, MARTIN PÍBYL

JAN MACÁK

SPOUSTA youtuberů podléhá sebeklamu, že jsou slavní a důležití

Říká si MenT a ve světě internetu patří mezi nejúspěšnější. Sledují ho nejen děti a teenageři, ale i dospělí. Živit se jako youtuber na plný úvazek MenTovi skvěle vychází, a tak si v jednadvaceti letech žije svůj sen. Za sebou má dokonce celý tým lidí a jeho jméno je dobrá obchodní značka. Svoji práci ale nedělá jen pro peníze, točit videa ho prostě baví, stejně jako být kreativní a neustále přicházet s novými nápady. Jako jeden z mála navíc točí videa každý den. A i když by si s milionovou základnou fanoušků mohl dovolit hvězdné manýry, Honza působí skromně, zkrátka jako kluk odvedle, který neváhá pomoci sousedce s těžkou nákupní taškou.

Tvoje videa patří na české youtubové scéně mezi nejsledovanější. Čím si vysvětluješ svoji popularitu?

Možná tím, že jsem přirozený? Od začátku se nesnažím vytvářet kauzy nebo šířit nenávisť, abych zvýšil sledovanost. Video točím tak, aby to bavilo mě i fanoušky. Mám motivaci dávat zábavu a pozitivní energii, a toho si lidé asi cení.

Tvoje začátky jsou spojené s komentováním herních videí, která jsi už ve 12 letech vkládal na internet. Co bylo tím spouštěčem?

To přišlo úplnou náhodou. Nechtěl jsem se ve videích ukazovat, takže až na moje spolužáky a kamarády dlouho nikdo nevěděl, jak vlastně vypadám a kdo jsem. Komunita, která mě tenkrát sledovala, mi psala, abych natočil svůj první vlog a ukázal tvář. Odhodlával jsem se k tomu dlouho, trochu jsem se styděl. Nevěděl jsem, jak na mě budou fanoušci reagovat.

Takže ti bylo dobře, když jsi byl schovaný ve své ulitě a jen tak točil videa pro zábavu?

Přesně tak. Ve videích byl slyšet jen můj hlas a najednou jsem se měl postavit před kameru?! Nakonec jsem se ale odhodlal a v nějakých 15 letech natočil první vlog, který lidé přijali velmi pozitivně. Oddychl jsem si a od té doby vydávám vlogy, kde se ukazuju. Hlavně už několik let netočím jen o on-line hrách, ale o všem možném. Někoho baví lifestylová témata, někoho auta, cestování, snažím se točit od každého tématu něco, aby si každý přišel na to svoje.

Jak ses po odhalení vypořádával se ztrátou soukromí? Předpokládám, že hlavně v Pardubicích, kde žiješ, tě musí davů fanoušků a fanynek zastavovat přímo na ulici...

Vlastně se to netýká jenom Pardubic. Tím, že

UŽ JAKO MALÝ KLUK JSEM BYL HYPERAKTIVNÍ A STRAŠNĚ RÁD JSEM SE PŘEDVÁDĚL.

moje internetová osobnost vznikla na YouTube, mě znají lidé z celé České republiky a Slovenska. Často se mi stává, že mě na ulici lidé zastavují a chtějí fotku nebo jen tak pokecat. To mě samozřejmě těší! A super je, že díky tomu vím, že mě sleduje opravdu široká škála lidí. Zastavují mě jak děti před základkou, tak teenageři před střední školou, prodavačky na benzinové pumpě, pokladní ve večerce.

A není občas tě pozornosti až příliš?

Někdy je to náročnější, oslovují vás stovky lidí, ale pozitivní důsledky té pozornosti drtivě převažují. Koneckonců díky tomu mají má videa statisícové počty zhlédnutí.

A co takzvaní hejtri a jejich kritika? Jak se s ní vypořádáváš?

Myslím, že s kritikou se setkává každý, kdo dělá něco veřejně. Na začátku mi vadilo, když mi lidé nadávali. Ale pak jsem pochopil, že na internetu, kde se člověk může schovat za anonymní masku, je každý hrdina. A postupem času jsem se proti nadávkám a hloupým komentářům obrnil. Mám rád, když je kritika konstruktivní, díky ní jsem se i mnohé naučil. Jak používat kameru, jak lépe natáčet, jak lépe před kamerou vystupovat. Ale když mi někdo napíše vulgární urážku? To už se mnou dnes nic nedělá.

Jak to máš s interakcí s fanoušky? Zvládáš odpovídat na všechny e-maily, zprávy a komentáře?

Je nereálné, abych zvládal sám odpovídat na všechny dotazy a připomínky. Denně mi jich chodí stovky, když připočtu komentáře

na YouTube, tak tisíce. Snažím se to pročítat, ale nedá se to stíhat. Občas se snažím na nejzajímavější komentáře odpovídat, nebo na nejčastější odpovědi točit shrnovací videa.

Spousta lidí si možná představuje práci youtuberů jako jednu velkou pohodu a zábavu. Můžeš nám popsat, jak vypadá tvůj běžný pracovní týden?

Poslední dobou jsem hodně bojoval s tím, že už nedokážu rozeznat pracovní a nepracovní den. Práce on-line influencera je taková, že nemáte svátky ani víkendy. Než natočíme video, musíme s týmem udělat průzkum toho, co se zrovna děje, co by fanoušky mohlo bavit, takže strávíme nějakou dobu prohledáváním na internetu a hledáním inspirace. Když vymyslíme koncept, sednu ve studiu za kameru a jedu si svou one-man show. Pak video předám střihačům, kteří ho zpracují a připraví k publikaci. Do toho spravuju svůj Instagram a další sociální sítě, vytvářím fotky, příběhy, domlouvám spolupráci. K tomu patří i schůzky, kde se řeší třeba umístění product placementu (placená reklama ve videích) a tak dále.

Jak do videí zakomponuješ reklamu, aby to nepůsobilo příliš lacině?

Pro mě je důležité dělat to video zajímavé, i když jde o reklamní kampaň. A vždycky se ho snažím plnit kvalitním obsahem, který ode mě fanoušci očekávají. Vybírám si ke spolupráci jen kvalitní značky a firmy, se kterými dokážu spojit jméno a nemusím se za to stydět. Rozhodně neberu každou nabídku, byť sebelépe placenou.

Kdy se z tvého jména stala obchodní značka a byznys?

Myslím, že to bylo kolem 15, 16 let. Kvůli tomu, že jsem nebyl plnoletý, jsem nemohl mít živnostník, natož vlastní firmu. Hodně mi pomohli rodiče, kteří ji založili a společně

ně jsme vybudovali značku i e-shop, který máme jako rodinný obchod. Není to tak, že by v něm pracovali na plný úvazek, ale spíš mi vypomáhají, stejně jako moje sestra. Moc si toho vážím.

Podporovali tě rodiče, když jsi jim oznámil, že z tebe bude profesionální youtuber?

Podporovali. A moc jim za to děkuju. Vidím to okolo sebe každý den. Na internetu je řada talentovaných lidí, ale bez zázemí a bez lidí, kteří je mají rádi, podporují je a pomáhají jim a zároveň je drží nohama pevně na zemi. Přitom to je strašně důležité. Spousta internetových hvězdiček uvěří náhlým závanům popularity, přestanou tvrdě pracovat, podlehnou sebeklamu, že jsou slavní a důležití. Rodiče mi do YouTube nikdy nemluvili, ale vždycky jsem se na ně mohl obrátit s prosbou o radu či pomoc.

Jaký jsi byl jako malý kluk? Byl jsi zalezlý většinu času u počítače a pařil hry?

Od malička mě zajímaly věci, o kterých dodnes točím. Hry, auta, cestování, natáčení. Je pravda, že těch her bylo asi nejvíc, příliš sportovní typ nejsem, ale snažím se alespoň udržovat v kondici. Práce to vyžaduje. Občas točím klidně 12 hodin v kuse. Jasně, není to fárání do dolu, ale když těch 12 hodin moderujete pořady, dá to zabrat.

Je velký rozdíl mezi youtuberingem v Česku a v zahraničí?

Ano. V první řadě je tam jiný reklamní trh, a tudíž úplně jiné částky, které youtuberi v zahraničí vydělávají díky reklamě. Ono se to těžko porovnává, ale když si vezmeme jako příklad youtubera v Americe, který má stejný počet sledovatelů jako já, tak ten je schopný vydělat až pětkrát víc. Nestěžuju si, jsou tam i vyšší náklady na život. Na druhou stranu je tam i více značek, a tím je i více příležitostí pro reklamu. My jsme navíc malá země, takže tady nikdy nebudou mít youtuberi takovou sledovanost jako v zahraničí. Nejsledovanější youtuber v Americe má 50 milionů odběratelů. Já mám v České republice sice nejvíc odběratelů, milion dvě stě tisíc, ale jinak je pochopitelné a v pořádku, že se chlapcům v USA daří lépe.

Jaké mají v Česku mezi sebou hvězdy internetu vztahy?

Osobně mám mezi influencery dost kamarádů. Neberu to tak, že bych s někým soupeřil, nechci se s někým porovnávat.

Co je podle tebe předpokladem úspěšného youtubera?

YouTube je dnes už hodně široké téma. Záleží na mnoha faktorech. Určitě je dobré, když je člověk přirozený, nestydí se před kamerou, na nic si nehraje a přijde s dobrým nápadem.

Jaká je vlastně tvoje cílová skupina?

Na začátku, když jsem točil videa o hrách, jsem měl převážně klučíčí publikum. Postupně se to měnilo, dnes mám poměr kluků a holek 60 % a 40 %. Takže je to už skoro vyrovnané.

Dodržuješ ještě svůj rituál, kdy za každých 100 000 nových odběratelů odměníš fanoušky nějakým bláznivým videem?

Na začátku jsem 100 tisíc odběratelů získával i několik let, takže jsem se na to vážně těšil a vymýšlel věci jako pojídání živého škorpióna a podobné bláznoviny. Když jsem ale dosáhl půl milionu odběratelů, řekl jsem si, že nechci

točit tyhle speciály kvůli nějakým milníkům. Že bude lepší, když jednou za čas vymyslím něco kreativního, aniž by se to vztahovalo k číslům. Pak je to totiž trochu nucené. Já se nerad do něčeho nutím, výsledek není tak dobrý. Kreativita musí přicházet, aniž by ji ohrožoval nějaký termín. Alespoň na YouTube mi to tak funguje nejlépe.

Prý k tobě nejvíc nápadů přichází večer při čištění zubů, je to tak?

To je, mám to tak už od základky. Přes den je člověk vyštavený a pak si jde lehnout, jenže najednou má plnou hlavu myšlenek a nápadů a nemůže usnout. Měl jsem večery, kdy jsem nemohl zabrat a jenom jsem seděl do noci u počítače a chrlil nápady na videa. Nebo jsem měl múzu při čištění zubů nebo sprchování, to jsem třeba kolikrát musel vyběhnout nahý z koupelny a psát si nápady do poznámek, abych je nezapomněl.

Kromě počítačových her a natáčení videí tě prý baví sbírat tenisky. Kolik párů máš doma?

Měl jsem období, kdy jsem jich měl fakt hodně, ale pak jsem zjistil, že když se člověk obklopuje příliš mnoha věcmi, je to taková negativní energie. U třiceti párů jsem to přestal počítat, ale myslím si, že jsem se už zklidnil a těch bot nekupuju tolik. Každopádně si nemyslím, že je to nějaká úchylika. Jen mě baví oblékat se hodně jednoduše, převážně nosím černou barvu, no a ty boty naopak volím barevné a extravagantní, takže se mi hodí ke všem outfitům.

Jak vidíš svoji budoucnost za 10 let? Bude youtubering pořád tak populární?

Těžko říct. Před pěti lety jsem si myslel, že není možné, aby mě na internetu sledovalo 100 tisíc lidí. Spousta lidí už tehdy říkala, že fenomén youtubování je pryč, že už se na videa nikdo nedívá, že už je tu přeplněno lidmi, kteří dělají to co já. Za tu dobu jsem se toho ale naučil tolik! Jenže nevím, jaká situace bude za rok, a horizont 10 let? To je pro mě zatím sci-fi. Technologie jde strašně rychle dopředu a vše se mění.

Dokážeš si představit, že bys moderoval třeba vlastní pořad v televizi, jako to dělá tvoje kolegyně Shopaholic Nicol?

Být moderátorem byl jeden z mých dětských snů! Chtěl jsem být vidět, hrát nebo moderovat. Možná se k tomu někdy dostanu, už teď se snažím na svých videích trénovat, v rámci jednoho projektu si zvu známé osobnosti, se kterými hraju videohry a zpovídám je u toho.

**VZDĚLÁNÍ JE DŮLEŽITÉ, ALE
STUDOVAT JEN KVŮLI TOMU, ABYCH
ZÍSKAL TITUL, MI PŘIJDE NESMYSL.**

Takže jsi byl extrovertem už jako malý kluk, je to tak?

Je pravda, že když jsem byl dítě, měl jsem období, kdy jsem byl hodně hyperaktivní a rád jsem se předváděl. Ale pak přišla základní škola, která mě tak trochu ubila. Udělala ze mě introverta, protože kdykoliv jsem se vyjádřil proti davu, bylo to špatně a učitelky mi nařizovaly, co je správné a co ne. Na střední škole se to zlepšilo, zase jsem dostal prostor rozvíjet se a nikdo mi nediktoval, jak se musím rozhodovat.

Je ti 21, nepřemýšlel jsi o studiu na vysoké škole?

Určitě, měl jsem vybraná mediální studia hned na třech školách. První byla Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, akorát jsem si špatně přečetl termín přijímacích zkoušek a zrovna jsem byl v letadle na Tchaj-wan, kde jsem měl nějaké natáčení, takže to nevyšlo. Pak jsem si vybral Karlovu univerzitu, jenže to jsem pro

NEJLEPŠÍ NÁPADY NA VIDEA ZE SEBE CHRILÍM VEČER, KDYŽ BYCH MĚL JÍT SPÁT.

změnu zaspal poslední termín Scio testů. Nemusím vám říkat, že jsem ze sebe neměl moc radost. No a třetí možnost byla Metropolitní univerzita, kam jsem nastoupil dálkově, ale po prvním semestru jsem pochopil, že tenhle typ studia není nic pro mě.

Nebavilo tě to?

Spíš jsem chtěl, abych se naučil praxi, setkával se s novými lidmi, rozšířil si svoje zkušenosti. Jenže jsem pochopil, že dálkové studium tohle neumožňuje, takže pro mě ztratilo smysl. Proto jsem odešel a v tuhle chvíli se naplno věnuju práci.

Myslíš si, že škola života je důležitější a přínosnější než studium?

Nenazýval bych to školou života. Vzdělání je důležité. Kupříkladu na Baťovu univerzitu bych chodil rád – třeba se tam někdy dostanu a naučím se i lépe anglicky. Ale pravda je, že tam momentálně kvůli práci denně chodit nemůžu. A jak už jsem řekl, dálkové studium jen kvůli tomu, abych získal titul? To nechci.

Na jakém zajímavém projektu jsi pracoval v poslední době?

Když už dělám rozhovor do magazínu ČD pro vás, samozřejmě bych rád zmínil spolupráci na on-line projektu Vlak'n'roll. Ten spojil čtyři velké české youtubery a dalších 8 influencerů, kteří si mezi svými diváky vybrali autory nejzajímavějších videí a s nimi pak vyjeli na dva výlety vlaky Českých drah po republice. Byly to hodně zajímavé lokace, objížďali jsme i méně známá města, která nabízejí speciální příležitosti k tomu natočit skvělá videa. Herec Martin Písařík v roli tajemného šéfa projektu nám ukládal úkoly a diváci pak hodnotili, jak si který tým vedl.

A vyhrál tvůj tým?

Bohužel ne, vyhrál můj kamarád, youtuber Kovy, já byl na druhém místě. Takovéhle akční projekty mě moc baví, všichni jsme si odnesli spoustu zážitků a poznali i místa, na která bychom jinak nezavítali.

Jaký máš vztah k vlakům?

Úplně super. Zrovna nedávno jsme jeli s kamarády do Budapešti, a místo toho, abych řídil a musel se soustředit na cestu, nasedli jsme do vlaku, kde jsme si dali v restauračním voze k snídani míchaná vajíčka, víno a skvěle si to užili. Po pár hodinách jsme dorazili odpocátí na místo, měl jsem čas si i vyřídít e-maily. Paráda, můžu fakt doporučit. Ale kupte si raději místenku!

Kluci v tvém věku si pořízují drahá sportovní auta, aby mohli tak trochu machrovat. Ty jezdíš ikonickým staříčkým fiatem, do kterého se sotva vejdeš. Proč?

Můj polský fiátek je z 80. let, původně to byl takový prdlý nápad po divočejší oslavě. Ale zbožňuju ho, i když je to auto maličké, hlučné a neustále se rozbíjí. Původně jsem ho chtěl nabarvit na zelenou, což je moje oblíbená barva. Pak ale vyhrála zlatá. V zahraničí si youtubeři kupují sportovní, drahá auta za nesmyslné částky a dávají si je do zlaté fólie, tak jsem si řekl, že to zparoduju a nechám si svého malucha taky polepit zlatou. Je to můj MenT mobil, který si s sebou vozím i na akce a srazy. Už ke mně patří. ■

JAN MACÁK (21)

Patří k nové generaci internetových celebrit ovlivňujících masivně veřejné mínění stejně jako televize, rádio nebo tisk – takzvaných youtuberů. Na YouTube začínal už na základní škole jako amatérský komentátor počítačových her, je zakladatelem Minecraftové skupiny MineMovies. V roce 2012 si založil vlogerský kanál, kam vkládá neherní videa o čemkoli, co ho právě zajímá. V současnosti ho pravidelně sleduje přes 1 250 000 lidí a čísla stále rostou. Rodák z Pardubic miluje zelenou barvu, tenisky, čokoládu a rád cestuje, v poslední době především po Asii.

Pojď pracovat k nám!

Získej praxi a užívej si cestování

Hledáme:

VLAKVEDOUČÍ/PRŮVODČÍ

- zdokonalíte se v komunikaci s lidmi
- férové jednání a ohodnocení je samozřejmostí
- získáte neomezené cestování vlakem po ČR, SR a výhodné cestování po Evropě
- užijete si 6 týdnů dovolené a další zajímavé výhody

www.ceskedrahy.cz/kariera

České dráhy
Národní dopravce

1989

100 LET
SPOLUTEXT: VÁCLAV RUBEŠ
FOTO: LUCIE VYSLOUŽILOVÁ, ARCHIV ČD

KDY JINDY NEŽ TEĎ?

Gorbačov už čtyři rokyrazil politiku otevřenosti, nastartoval perestrojku a chtěl stáhnout sovětská vojska z cizích území. Reagan s Bushem a Thatcherovou mu tleskali a nešetřili superlativy. Východní Němci začali houfně utíkat na západ a nikdo jim v tom moc nebránil. Když zbořili Berlínskou zeď, bylo jasné, že „to“ musí přijít i k nám. Přišlo.

Konec komunistické éry ve východním bloku bude už navždy spojen s událostmi roku 1989 v Československu i dalších socialistických zemích. Přestože nebývá význam železnice ve spojitostech s pádem komunismu nijak zvýrazňován, sehrála obrovskou roli, a proto jsme tento významný

milník našich dějin nemohli při fotografování obrazů do kalendáře s námětem 100. výročí republiky přejít bez povšimnutí.

Rychlíky svobody

Už v létě 1989 praskaly rychlíky směřující z východního Německa do Maďarska a dál

na Balkán ve švech. Dederoni (jak se občanům NDR nelichotivě přezdívalo) si ale nejeli užít dovolenou u Balatonu nebo Černého moře. Jejich cílem byla Šoproň – malé městečko na maďarsko-rakouské hranici. 19. srpna se tu totiž konal Panevropský piknik pořádaný Panevropskou unií ve spolu-

OD TOHOTO BODU ZLOMU NEJDE O DIALOG, O NALEZENÍ CESTY JAK REFORMOVAT SOCIALISMUS. JDE O JEDINÉ – JAK SE HO ZBAVIT.

Další dějství na sebe nenechalo dlouho čekat. Zhruba ve stejné době, kdy prvních 600 svobodných Němců pochodovalo na Vídeň, vezly vlaky z východního Německa další, kteří se rozhodli, že emigrují i se svými rodinami na západ. Přestupní stanicí pro ně byla západoněmecká ambasáda v Praze. Ta každý den přijímala další a další uprchlíky, až začala být situace neúnosná. Přestože velvyslanectví bylo na pokyn západoněmeckého ministerstva zahraničí od 23. srpna uzavřeno pro veřejnost, počet uprchlíků, kteří se

práci s maďarskou opozicí. Mělo jít o symbolické otevření hranic mezi Rakouskem a Maďarskem s cílem demonstrovat dobré sousedské vztahy. Místo toho se však k plotu rozdělujícímu kapitalistickou a socialistickou Evropu vydalo několik stovek Němců, kteří hradbu porazili a zamířili za svým západním snem. Přes hranice se sice dostalo jen kolem 600 Němců, další tisíce jich zůstaly v kempech a lesích kolem hranic a v hlavním městě Maďarska, kde v parcích přespávali ve stanech, přesto je tento moment vnímán jako „předskokan“ pádu Berlínské zdi.

do areálu dostávali přes plot, neustále rostl. Východoněmecký socialistický vůdce Erich Honecker sice do Prahy vyslal zmocněnce, aby přesvědčil své krajany, že se mají vrátit, velký efekt to však nemělo. Počet uprchlíků bivačujících na ambasádním dvoře i zahradě na konci září dosáhl neuvěřitelného čísla 4 000.

Západ s východem se musely dohodnout, že umožní uprchlíkům odjet do západního Německa. K tomu došlo 30. 9. a byly to opět vlaky, které šťastné Němce přepravily do svobodného světa. Mělo jít o jednorázovou záležitost, ale rychle se to rozkřiklo a do Prahy zamířili další občané NDR. Druhá vlna byla nakonec ještě mohutnější a za železnou oponu odjelo přes 5 tisíc emigrantů.

Němci dali do pohybu vlnu, které se soudruzi z NDR snažili čelit zavedením vízové povinnosti s Československem, ale toto opatření mělo jepičí život a bylo zrušeno 1. listopadu. Za dalších osm dní se stal malý zázrak – přechody v Berlínské zdi se natrvalo otevřely. Začal pád železné opony.

Tragédie v mlze revoluce

Železnice se v té době zapsala do dějin také krvavým písmem. Zatímco v Berlíně padala nenáviděná zeď, v českém Polabí zatím jen mlha. Právě do hlavního města NDR mířil z Prahy mezinárodní expres, který mlhavým oparem u Lovosic neprojel. 10. listopadu 1989, pár minut po půlnoci, narazil nedaleko zastávky Nové Kopisty Balt-Orient expres číslo 372 v plné rychlosti do osobního vlaku. Nehoda vzbudila týden před revolucí poměrně velký zájem veřejnosti, přestože podobné tragédie byly v komunistickém Československu spíše utajovány. Mezi železničáři se začaly šířit „zaručené“ informace o zrůdnosti režimu, který nechal ve své smrtelné agonii srazit vlaky. Skutečnost však byla mnohem méně dramatická. Strojvedoucí přehlédl v mlze návštěv Výstraha, která mu nařizovala u dalšího návěstidla zastavit. Na tento omyl jej upozornil vlakový zabezpečovač až o 19 vteřin později, než měl, což při rychlosti 120 km/h znamenalo stovky metrů blíž srážce. Životem ji zaplatilo 6 lidí.

Bod zlomu

Pátek 17. listopadu 1989. Studentům se podařilo získat oficiální povolení k uspořádání demonstrace u příležitosti 50. výročí krvavého potlačení protestů nacisty v listopadu 1939. Použili k tomu sice lest v podobě zaštitění akce Svazem socialistické mládeže, ale účel světlí prostředky. Přestože nejvyšší vedení KSČ vydává pořádkovým sborům příkaz nezasahovat silou proti demonstrantům, je dav mířící z Albertova do centra Prahy na Národní třídě brutálně napaden příslušníky Pohotovostního pluku SNB a řada studentů surově zbита. To je poslední kapka pro dosud mlčící čtyřicátníky a padesátníky: oni do krve bijí naše děti!

Od tohoto bodu zlomu nejde o dialog, o nalezení cesty jak reformovat socialismus. Jde o jediné – jak se ho zbavit. Studenti předávají žezlo disentu, Češi, Moravané a Slezané si uvědomují, že mohou dokázat to samé jako východní Němci, Poláci nebo Maďaři. O pár měsíců později se na albertovském děkanátě Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy objevuje nenápadná pamětní tabulka se slovy: „Kdo, když ne my, kdy, když ne teď!“ A je tam dodnes... ■

Z VAŠEHO ALBA

Jan Dvořák

Sametová revoluce od rotaček

Na snímku stojím jako tehdejší hlavní tiskař u vykládacího aparátu novinové rotačky a čekám na podání špičky papíru z role od pomocníka v podřepu, který ho tahá od rolaře o patro níž. Zde, v budově pražského Melantrichu, jsem tiskl pod zemí na více než padesátiletých rotačkách Svobodné slovo, jehož mimořádná vydání jsme v listopadových dnech roku 1989 shazovali z balkonů mezi lid na Václavském náměstí. Na tomto historickém stroji jsem před televizními kamerami poprvé vytiskl také legální Lidové noviny. Několikrát se stalo, že po příchodu k podzemním rotačkám jsme byli překvapeni různými zahraničními štáby. Například Japonci byli rádi, že jsme prý zprovozili toto muzeum. Když jsem jim řekl, že se tady takto pracuje nepřetržitě od postavení budovy, nechtěli věřit.

Karel Pokorný

Ulice bez omylu?

Také ulice mají svůj rodokmen, pečlivě seřazený historiky. Hle, důkaz frekventované komunikace v centru města Cheb! Sedm názvů, výstižně ukončených titulem „Třída politických omylů“ bezprostředně po sametové revoluci v r. 1989. Jak se ulice jmenuje dnes, nevím. Snímek jsem pořídil v roce 1990, když jsem se léčil ve Františkových Lázních a do Chebu jsem se jel podívat.

Jaroslav Kvapil

Aktuality ze zlínských výloh

U zlínského podchodu bylo centrum, na jehož výlohách se pravidelně objevovaly aktuální informace z dění v jiných městech. I přes nepřízeň počasí a časté mrazy se čtenářů před výlohami našlo vždycky dost.

Pro nejbližší čísla magazínu vyhlášíme následující témata:

č. 10/2018: Rok 1993, Rozchod se Slovenskem
uzávěrka zaslání 12. září

č. 11/2018: Rok 2005, Návrat do Evropy
uzávěrka zaslání 10. října

Staňte se spolutvůrci této rubriky!

Fotografie korespondující s časovým obdobím doplněné několikařádkovým popisem (datum a okolnosti pořízení – zejména místo, zobrazení aktéři atd.) pošlete elektronicky (naskenované) přes webové rozhraní www.cdprovas.cz (záložka soutěže/100 let spolu). Každý uveřejněný snímek bude honorován částkou 600 Kč.

ČEK MEJD 1987

TEXT: JAN CHALOUPEK
FOTO: ARCHIV ŠKODA AUTO

ŠKODA FAVORIT

„Ve Lhotě pod lesy je pozdvižení, větší, než když někdo z místních se žení, a dál se dává tahle zpráva, v maštali stejně jak u koryta, že Tomeš zakoupil Favorita...“ Verše písně Ivo Jahelky s příznačným názvem Balada o Favoritu možná více než dobře vystihuje atmosféru, kdy se na pomyslných pultech objevil nový vůz s okřídleným šípem ve znaku. Brány mladoboleslavské továrny tehdy po desítkách let produkce modelů s motorem uloženým vzadu a pohonem zadní nápravy opouští vůz s koncepcí „vše vepředu“.

Den D nastal 16. září 1987 na strojírenském veletrhu v Brně. První vozy se ke svým majitelům však dostaly až po více než roce od brněnské premiéry. V té době byl již pramalý zájem o koncepčně zastaralé „stodvacítky“, a to především na zahraničních trzích, které hlásily drastický pokles odbytu. Vývoj Favorita Škodovku

zároveň natolik vyčerpal, že na tehdejší dobu astronomické mnohamiliardové zadlužení znatelně pocítila i státní pokladna. Zajímavostí je, že prodloužená karosářská varianta Forman se na trh dostala především díky šikovné lsti Petra Hrdličky, šéfkonstruktéra Favorita, který policii vnukl myšlenku, zda by pro služební účely nebylo přece jen vhodnější kombi. Odpověď byla jednoznačná – rozhodně! Dvojici karosářských variant doplnil ještě otevřený pick-up, na sportovně střížené třídvéřové kupé a variantu sedan se již nedostalo pro nutnost vývoje unikátních dílů i nejmenší tržní potenciál. Favorit nepřekonal svou dobu co do inovací či komfortu, nicméně po právu patří k nejlepším vozům produkce východního bloku své doby, který se slušně prodával i na západě. Téměř milion vyrobených kusů pak pomyslně převezlo Českoslováky do moderní éry.

Vaříme jako v restauraci.

*To také znamená denně rozkrájet 139 kilogramů zeleniny
do poctivých základů našich jídel.*

I to je naše práce

Nabídku občerstvení rozšiřujeme i ve vlacích bez jídelních vozů. Příkladem může být stále větší počet dálkových spojů, které nabízejí službu ČD Minibar, kdy stevard během jízdy opakovaně prochází soupravou a nabízí cestujícím občerstvení ve formě snacku a nápojů.

Pavel Krtek, generální ředitel, České dráhy, a.s.

CESTO VÁNÍ PO ČR

FOTO: JAN CHALOUPEK

STŘEDNÍ MORAVA

Zachytit na jednom snímku téměř 430 m dlouhý viadukt, klenoucí se přes údolí řeky Jezernice, je oříškem pro všechny fotografy. Celou stavbu ale přece jen ze země vyfotit lze. Stačí se vydat na nedaleký hrad Helfštýn a vyhlédnout z okna v rytířském sálu. Jezernický viadukt budete mít jako na dlani.

HURÁ DO OLOMOUCE

za nepodbízivou krásou

Stojí tak trochu ve stínu nejoblíbenějších výletních destinací Česka. V hanácké metropoli se přitom nacházejí unikátní památky, které vytvářejí v centru města takřka pohádkovou atmosféru. S jejich jedinečnými příběhy se navíc můžete seznámit i v rámci zážitkových prohlídek.

TEXT: TOMAŠ REZEK

Není to tak dlouho, co prestižní světový průvodce Lonely Planet ve své publikaci Utajená Evropa zařadil Olomouc na první místo v žebříčku nejkrásnějších, ale málo známých turistických cílů. Město plné neokoukaných pamětihodností si pozornost výletníků zaslouží. Od hlavního olomouckého nádraží, kde zastavují i vlaky SC Pendolino, se dopravíte do historického centra tramvají za pět minut. První kroky by měly směřovat do informačního centra,

které najdete v podloubí radnice na Horním náměstí. V „ičku“ seženete propagační materiály, zapůjčí vám audioprůvodce nebo si můžete zakoupit vstupenku na komentovanou prohlídku města. A labužníci, pozor! Mají tu i automat na pravé olomoucké tvarůžky.

S kočkou Olou, nebo Ološlapem?

Pokud jste v Olomouci poprvé nebo je vám historie města a jeho památek neznámá, vyplátí se absolvovat prohlídku s názvem Olomouc v kostce. Stojí jen 50 korun a v rámci

ní zavítáte i do interiéru olomoucké radnice. Přijedete-li do „Olmiku“ s dětmi, vyžádejte si v informačním centru mapku hry S kočičkou Olou po Olomouci. Na deseti stanovištích obkreslí děti do mapky symboly kočiček a jako odměnu za to dostanou malý dárek. Netradiční poznávací zážitek nabízí komentovaná projížďka městem na zastřešeném pojízdném pivním baru Ološlapu. Za jízdenku zaplatíte sice 150 korun, ale v ceně je už uvítací nápoj. Jízda trvá asi tři čtvrtě hodiny a musíte si ji předem rezervovat na www.oloslap.cz.

Ochlaďte si nohy v kašně!

Po šlapání si můžete nohy zchladit v Ariónově kašně na Horním náměstí, která je přístupná vodním radovánkám. Vznikla při rekonstrukci olomouckého rynku před 16 lety a doplnila unikátní soubor šesti barokních kašen v centru města. Kromě radnice dominuje Hornímu náměstí velkolepý sloup Nejsvětější Trojice s jedinečnou sochařskou výzdobou a kaplí, který je od roku 2000 zapsaný na seznamu světového dědictví UNESCO. A co byste ještě neměli v Olomouci minout bez povšimnutí? S dětmi se určitě zastavte v areálu Korunní pevnůstky, jehož součástí je Pevnost poznání se čtyřmi interaktivními výstavami a desítkami originálních exponátů a také digitálním planetáriem. Zabaví se i poučí.

Kostely snad všech svatých

Kdo se rád kochá pohledem z ptáčích perspektiv, neměl by si nechat ujít výhled ze 46 metrů vysoké věže kostela sv. Mořice.

FOTO: MAGISTRÁT MĚSTA OLOMOUCE

FOTO: MAGISTRÁT MĚSTA OLOMOUCE

K nejkrásnějším olomouckým kostelům se řadí i barokní chrám sv. Michala s bohatou malířskou a sochařskou výzdobou. Vynechat byste rozhodně neměli prohlídku katedrály sv. Václava s nejvyšší kostelní věží na Moravě. V těsné blízkosti dómu se na Václavském náměstí nachází také kaple sv. Anny, kde se dříve volili olomoučtí biskupové a arcibiskupové, a zrekonstruované Arcidiecézní muzeum. A nesmíme zapomenout ani na Arcibiskupský palác, kde byl v roce 1848 uveden na císařský trůn František Josef I. Jeho historické sály jsou přístupné do konce září denně kromě nedělí. ■

TIP

ŠLÁPNĚTE DO PEDÁLŮ!

Haná je vesměs samá rovina, a nabízí tak spoustu příležitostí pro cykloturistiku. V sedle bicyklu se můžete vypravit i na prohlídku Olomouce. Na olomouckém hlavním nádraží najdete půjčovnu kol ČD Bike, která je v provozu do konce října denně od 7 do 21 hodin (více informací včetně podmínek výpůjčky na www.cd.cz/cdbike). Na oficiálních turistických stránkách města Olomouce (tourism.olomouc.eu – Turismus – Propagační materiály) si můžete stáhnout cyklomapu se zajímavými tipy na výlety nejen v hanácké metropoli, ale i v jejím okolí. ■

S malým vědcem do Pevnosti poznání

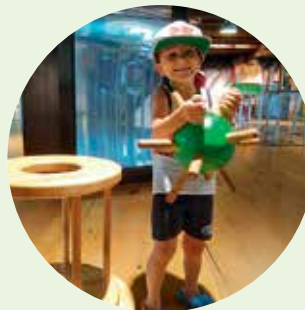
Jsem rodič. Takže od chvíle, co se syn narodil, už cestování dávno není jen o mých zájmech. Na prvním místě mám teď hlavně starost, aby se dostatečně zabavilo mé dítě. Výlet do Olomouce by ale mohl být zážitek pro nás oba.

TEXT A FOTO: EDITA BÍZOVÁ

Ráno sedáme na vlak směr Olomouc. Můj tříletý syn si cestu tam užívá především proto, že po cestě počítáme bagry a tunely. Po příjezdu do cíle nasedáme na první tramvaj do centra a mírně hladoví po pár zastávkách konečně stojíme u cíle – Pevnosti poznání.

Hned po příchodu do muzea se syn rozhodne, že nejzajímavější expozice je rovnou za vstupem na chodbě, kde najdeme z lega složené velké bagry za vitrínou. Hned k nim běží a ručičkami poctivě opatřuje všechna skla, která bagry obklopují. Po dlouhém přemlouvání, že výstavy budou také zajímavé, vyrážíme koupit vstupenky. Na recepci nám velmi milá paní poradí, kam si zajít na oběd, a zároveň mě nadchne doplňující informací, že zakoupená vstupenka vás na každou expozici pustí desetkrát kdykoli během dne. Pro rodiče s dětmi ideální! Můžete totiž kdykoli odejít, projít si blízké centrum města (jinými slovy najíst se a uklidnit tak potomka) a v klidu se vrátit zpět.

Pevnost poznání má tři patra, před obědem začíná-

me naprosto nezvykle přesně uprostřed. Max totiž vybíral a rozhodl se pro výstavu Rozum v hrsti. Hned na jejím začátku jsme unešení. Syn chce všechno hned začít zkoušet a já mu ukazuji, jak funguje páka (snaží se zvedat kyblíky), řešíme spolu hlavolamy a vyndáme několik ježků z klece. Protože trpělivosti Max nemá na rozdávání, místa, kde jsem musela přemýšlet déle než půl minuty nad řešením, rychle opouštíme, abychom vyzkoušeli skládat další kostičky a skládačky. Model lidského oka s ukázkou různých poruch vidění zkoušíme hned několikrát. Hit je také osmimetrová maketa lidského mozku, pozorujeme neuronovou síť, Max mačká jedno tlačítko za druhým a zkouší jednotlivé části mozku. Navíc z něj vede

tunel. Děti jím proběhnou skoro vestoje. Rada pro maminky: neberte si silonky, vy už musíte po kolenou.

Po prohlídce první expozice vyrážíme do města na oběd. Po cestě ale míváme dětské hřiště. Od vyzkoušení všech atrakcí syna neodradí ani třicetistupňové pole-dní horko. Nakonec mě ty klouzačky ale popravdě spíše zachrání. Původně jsem mu totiž slíbila, že pojedeme i do zoo na zvířátka. Kluk má naštěstí rozum a prý se dnes spokojí jen s klouzačkami. Už se ale těším zpátky do klimatizovaného muzea.

Další synkova volba padá na výstavu Živá voda. Součástí expozice jsou lehátka jako na pláži a hned u nich je dětský koutek. Myslím, že tohle muzeum už nemůže být lepší. Po krátkém odpočinku a dlouhém přemlouvání opouštíme dětský koutek a jdeme omrknout, co výstava nabízí. Velmi ochotný pán nám ukazuje pakobylky a vyndává je z terária. Člověk by tu mohl pohodlně strávit celý den, po pár hodinách ale přece jen už musíme zpět na vlak. Jednu věc musím ale uznat, není nad to, když výlet baví oba účastníky. ■

ROZHLÉDNI SE PO KRAJI

Hanácké Mont Blanc

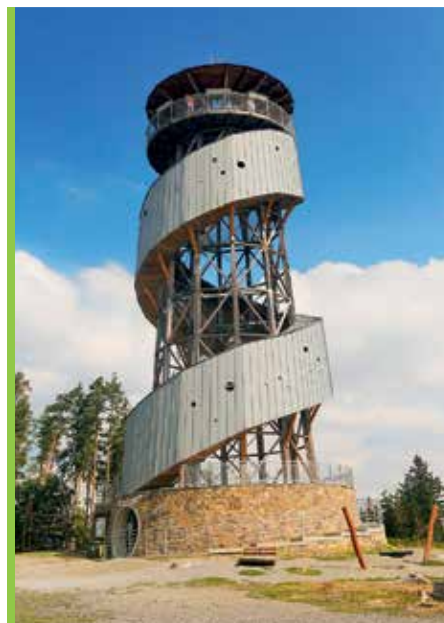
Prostějovsko známé svými úrodnými lány je jen mírně zvlněné, tedy ideální pro pohodové projížďky na kole. I turistické túry zde mají spíše odpočinkový charakter a k vyhlídkám do kraje tak moc příležitostí nemáte. Když už ale na nějaký kopec narazíte, o to dále pak také dohlédnete.

TEXT A FOTO: MICHAL MÁLEK

Jedním z takových míst je nejvyšší vrcholek Hané – Velký Kosíř. Ten si od místních vysloužil humornou přezdívku Hanácké Mont Blanc a nutno přiznat, že výhled je ze zdejší rozhledny excelentní a při dobré viditelnosti máte skoro celou Moravu jako na dlani. Blízké okolí Velkého Kosíře i samotný masiv jsou oblíbeným cílem výletníků. Aby ne, když v širokém okolí zemědělsky intenzivně využívané krajiny Hornomoravského úvalu aby člověk souvislejší lesní porost pohledal. Zvláště v parnech, jaká poslední roky v létě panují, nabízí zdejší přírodní park ideální místo pro procházku

ve stínu tradičních smrkových monokultur i zbytků původních teplomilných doubrav. Myslí tu i na cyklisty a vozíčkáře, pro které je na vrchol značena zvláštní trasa.

Velký Kosíř k výstupu a výhledům do kraje lákal po dlouhé roky. První dřevěná rozhledna tu zásluhou místního turistického spolku vznikla v roce 1927 a vydržela dvanáct let, než byla pro špatný technický stav stržena. I když k ní připočteme dočasnou pozorovatelnou německé armády během války, tak po dlouhá následující desetiletí měli turisté na cestách přes Velkých Kosíř smůlu a ze zalesněného vrcholu toho moc

Výška: 442 m n. m.

Výhled: Haná, Dražanská vrchovina, Bouzovské vrchy, Jeseníky, Orlické hory

Vrchol: dřevěná rozhledna se zázemím a krytým ohništěm

Nejbližší žst.: Třebčín

Výstup: snadný

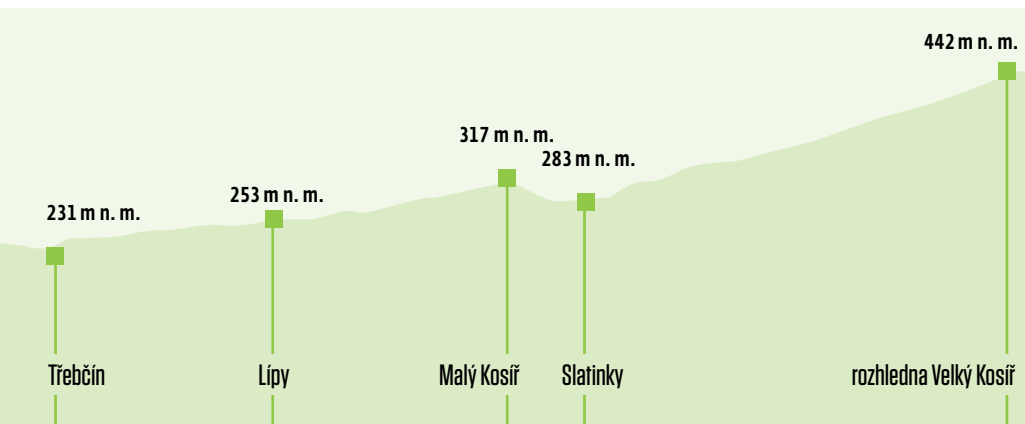
Vojenský újezd Březinka

Hluchov

Čechy pod Kosířem

VÝŠKOVÝ PROFIL

nespatřili. Až s příchodem nového milénia se opět začala rýsovat naděje na stavbu další rozhledny. Z velkolepých plánů na stavbu objektu s betonovým jádrem a kameným obložení bylo navzdory podpoře Olomouckého kraje, Lesů ČR i veřejnosti nakonec z ekonomických důvodů ustoupeno. Ani další, přepracovaná varianta z pera architekta Svatopluka Sládečka počítající již s dřevěnou konstrukcí se do finančních limitů nevešla, a tak až třetí varianta se koncem roku 2012 dočkala realizace.

Vyhráno však rozhledna ještě neměla. Po čtyřech letech provozu musela být z důvo-

du špatného stavu točitého schodiště uzavřena a z původně plánované uzavírky na jeden měsíc byla nakonec pro táhnoucí se spory se zhotovitelkou firmou a projektantem více než roční odstávka. Dnes už je naštěstí vše vyřešené a od letošního června stavba opět slouží veřejnosti. Kromě kruhového výhledu do širokého okolí můžete využít i přilehlé zázemí a v dřevěném přístřešku s ohništěm si opět špekáčky. Příjemným bonusem je i možnost zakoupení drobného občerstvení v pokladně.

K rozhledně se dá nejsnáze dostat ze Slatinky, resp. z Třebčína, kde je i vlaková zastávka. V těsném sousedství pak leží nej-

SPOJENÍ

Z Prahy

expresem linky Ex 2 s přestupem v Července

Z Brna

rychlíkem s přestupem v Prostějově

Z Ostravy

Pendolinem s přestupem v Olomouci a Senici na Hané

starší moravské lázně Slatinice, kombinující místní sirné prameny s rehabilitací. Druhou možností je pak výstup začít v Čechách pod Kosířem, který zároveň nabízí návštěvu zámku. Svěho času si jej velmi oblíbil malíř Josef Mánes, dnes je v něm mimo jiné expozice věnující se filmové tvorbě Jana a Zdeňka Svěrákových. V přilehlém parku si zároveň můžete prohlédnout další rozhlednu. Pseudogotická Červená věž překřtěná místními na Věžku byla svého času uzavřená – shodou okolností kvůli zchátralému schodišti. Nyní je možné ji opět navštívit v rámci jedné z prohlídkových tras. ■

Pěňčín

Laškov - sv. Antoníček

Orlické hory

Litovel

Jeseníky

MICHAELA BUGRISOVÁ #BACKPACKLADY

Jsem vášnivá cestovatelka, která miluje lidi, autentičnost, tradice a dobré jídlo. Zavedu vás na méně známá či skoro zapomenutá místa a ochutnáte se mnou místní mňamky.

Velká letní narozeninová jízda

Posedávat v restauraci a připíjet na zdraví mě už omrzelo. Oslavu svých kulatin jsem se proto rozhodla pojmout jinak. „Miško, díky za parádní zážitek, bylo to top!“ zněla kamarádova pochvala bezprostředně po akci, na kterou všichni rádi vzpomínáme dodnes.

FOTO: AUTOR, TVARŮŽKOVÁ CUKRÁRNA A BLACK STUFF

V osm ráno na nádraží rozdávám pokyny hrstce nejlepších přátel. Stojím a mávám na všechny obloženou bagetou. „Mám pro vás snídani!“ culím se. Společně pak nasedáme do kupéčka vlaku, nafukujeme balonky, rozbalujeme svačiny a klábosíme. Dostávám také originální dárek – vlastnoručně vyrobené papírové čepice pro všechny zúčastněné. Vystupujeme v Olomouci, kde

se vítáme s dalšími výletníky. Sraz jsem určila právě v hanácké metropoli, protože je dobře dostupná a navíc ji mám ráda. Kvapem se přesunujeme na nábřeží řeky Moravy. Bude překvapení! Za chvíli totiž vyplouváme Olo-lodí, kde se od místního kapitána dozvídáme samé zajímavosti. Třeba že tu žijí raci. Olo-lodí je mimochodem sestra Ološlapu, se kterým se dneska ještě všichni seznámíme.

Tvarůžkové zákusky a jiná překvapení

Předtím si ale připijeme šampíčkem v blízkém rozáriu s hromadou rozkvetlých voňavých květin a vyrazíme na procházku nádherného centra. V Denisově ulici narazíme na zajímavé graffiti krále držícího selfie tyč na oprýskané stěně domu. Vystoupáme také strmými schody na střežku kostelní věže svatého Mořice, odkud máme město jako na dlani. Přivíráme oči před sluncem, zatímco vítr rozverně rozhoupává hlouček barevných balonků na mém batohu. „Jsem tak šťastná, že jste tady se mnou!“ prohlásím euforicky a zvu přátele na unikátní zákusky vyrobené z tvarůžků. Jak asi chutnají dohromady s povídly? Loštický koláček mám díky této kombinaci nejraději, ale ostatní jsou k neobvyklým chutím méně důvěřiví. Ve finále se ale obližují. To prostě musíte v Olomouci vyzkoušet!

Dlouho jsem hledala místo, kam bychom zašli na oběd. Restaurace Atmosphere v nákupní Galerii Šantovka předčila očekávání. Již při vstupu nás ohromil moderní interiér. Nejdříve u mě sice vyvolal ten pocit, kdy máte chuť se rychle vypařit, protože na takový luxus nemáte. Ale to je velký omyl! Na přemrštěné ceny si tu nehrají a vždy dostanete rozumný poměr kvality a ceny.

Ološlapem po Olomouci

Uspokojení mnohachodovým obědem se vydáváme přílehlými sady na smluvené místo, kde nás vyzvedává Ološlap. Zapojíme do repráku telefon s oblíbenými hity, do jejichž rytmů všichni nadšeně šlapou, a frčíme ulicemi jako zběsilí. Místní se na nás smějou a mávají. Spanilá jízda končí u sloupu Nejsvětější trojice, kde jásají hloučky lidí. Připadáme si jako vítězové z Nagana a zdravíme je zpět.

Zakončení po irsku

Oslavu chci završit něčím speciálním. Internetové recenze nás zavedou do vyhlášeného podniku Black Stuff. Vypadá to tu jako v autentické irské hospodě, a tak by byla velká škoda, kdybychom neochutnali pivo Guinness. Nicméně toto místo je unikátní také rozsáhlou sbírkou whisky, která v Česku nejspíš nemá obdoby. Škoda, že nás tlačí čas. Večerními vlakovými spoji se všichni rozjedeme zpátky do svých domovů. Pozoruji tmu i mihotající se světla z okna a vstřebávám zážitky z dnešního dne. Bylo to opravdu bez chyby, přátelé. ■

TIPY oslavenkyně

Olomoucké tvarůžky jsou z Loštic!

Prodávaly se ale na trzích v Olomouci, odkud nakonec převzaly název. Originální nápad vyrábět z aromatického sýru moučníky dostala rodina Poštulkova, která dle vlastních receptur peče každý den čerstvé dobroty. Ochutnat je můžete v Tvarůžkové cukrárně v Olomouci i v Lošticích, kde je mimo jiné také muzeum věnované jejich výrobě.

Od boxu ke sběratelské vášni!

Pokud milujete whisky, stejně jako bývalý profesionální sportovec Zdeněk Kortiš, musíte navštívit jeho vyhlášený podnik Black Stuff, kde vám budou oči přecházet z nabídky více než 200 druhů tohoto irského destilátu. Mnohé z nich jsou opravdu unikátní sběratelské kousky. Prohlédnout si je můžete za skleněnou vitrinou přímo v interiéru baru.

Skvělá atmosféra v Atmosphere!

Tato restaurace je ideální ke speciálnímu příležitosti, vždy totiž odejdete s pocitem, že bylo o všechno dobře postaráno. Jistotou je skvělý servis a vysoká gastronomie v krásném prostředí. TIP: Doporučuji vyzkoušet degustační šestichodové menu, protože ochutnat pouze jedno jídlo by byl hřích. Pro svůj narozeninový oběd jsem si nemohla vybrat lépe.

Z OKNA VLAKU

MEZI LESNATÝMI STRÁNĚMI z Prostějova do Chornic

Jen chvíli projíždějí vlaky z Prostějova do Chornic po hanácké rovině. Zanedlouho začnou koleje kličkovat údolími říček Romže a Nectava malebně zvlněnou krajinou, která je tradiční rekreační oblastí. Například do Stražiska jezdíval odpočívat herec Ladislav Pešek nebo vědec Otto Wichterle.

TEXT: TOMAŠ REZEK FOTO: MICHAL MÁLEK

Kolem trati mezi Prostějovem a Chornicemi se nachází nespočet lákavých výletních cílů, za nimiž je možné se vydat po svých nebo na kole. Už v Prostějově uvidíte z vlaku pohodlnou cyklostezku, která vede souběžně

s kolejemi až do Kostelce na Hané. U zastávky Zdětín u Prostějova stojí Bělecký mlýn, jehož okolí je protkáno sítí 11 stezek s informačními panely, přístřešky pro odpočinek a také vyhlídkami na zvěř. Přibližně deset minut chůze

od Běleckého mlýna byla v roce 2009 založena obora, kde se chovají jeleni a daňci. Asi po půlhodině jízdy dojezdí vlak do Stražiska. Obec, které dominuje barokní kostel sv. Andělů Strážných, se na přelomu 19. a 20. století stala

Kostel sv. Jakuba Staršího

← Kostelec na Hané – Lutotín →

Městu Kostelci na Hané vévodí farní kostel sv. Jakuba Staršího. Jde o cennou barokní stavbu, která vznikla podle pozměněného plánu A. E. Martinelliho, lichtenštejnského stavitele, na místě původní zchátralé svatyně. Základní kámen byl položen v roce 1740, ale se stavbou se kvůli slezským válkám a požáru místní fary začalo až v roce 1754. Současná kostelecká svatyně byla vysvěcena 18. října 1772. K zajímavostem kostela patří socha sv. Isidora Madridského v hanáckém kroji na bočním oltáři.

7
km

Kolem Běleckého mlýna

← Lutotín – Zdětín u Prostějova →

V romantickém údolí říčky Romže stojí několik bývalých mlýnů. U zastávky Zdětín u Prostějova můžete vidět z vlaku Bělecký mlýn, který byl založený už na počátku 16. století. V roce 1928 vyhořel a později se z něj stal hotel s restaurací. Dodnes je oblíbeným výletním cílem a součástí jeho areálu je venkovní bar a posilovna nebo třeba zoo koutek. Nedaleko Běleckého mlýna se nachází obora s jeleny a daňky a také stáje s jezdeckým areálem, kde je možné si zaplatit výuku jízdy na koni nebo vyjížďky do přírody.

13
km

Svatyně namísto hrádku

← Ptení – Stražisko →

Obec Stražisko se původně jmenovala německy Grünberg (Zelená hora), a to podle vršku v centru obce, kde stával už ve 14. století stejnojmenný hrádek. Ten od 16. století postupně chátral a v roce 1728 byl na místě zříceného hradu postaven barokní poutní kostel sv. Andělů strážných. Ke kostelu vede z obce křížová cesta zbudovaná v roce 1858 majitelem panství Karlem Přízou. Tvoří ji čtrnáct zděných výklenkových kapliček. Součástí křížové cesty je také Lurdská jeskyně z roku 1895.

19
km

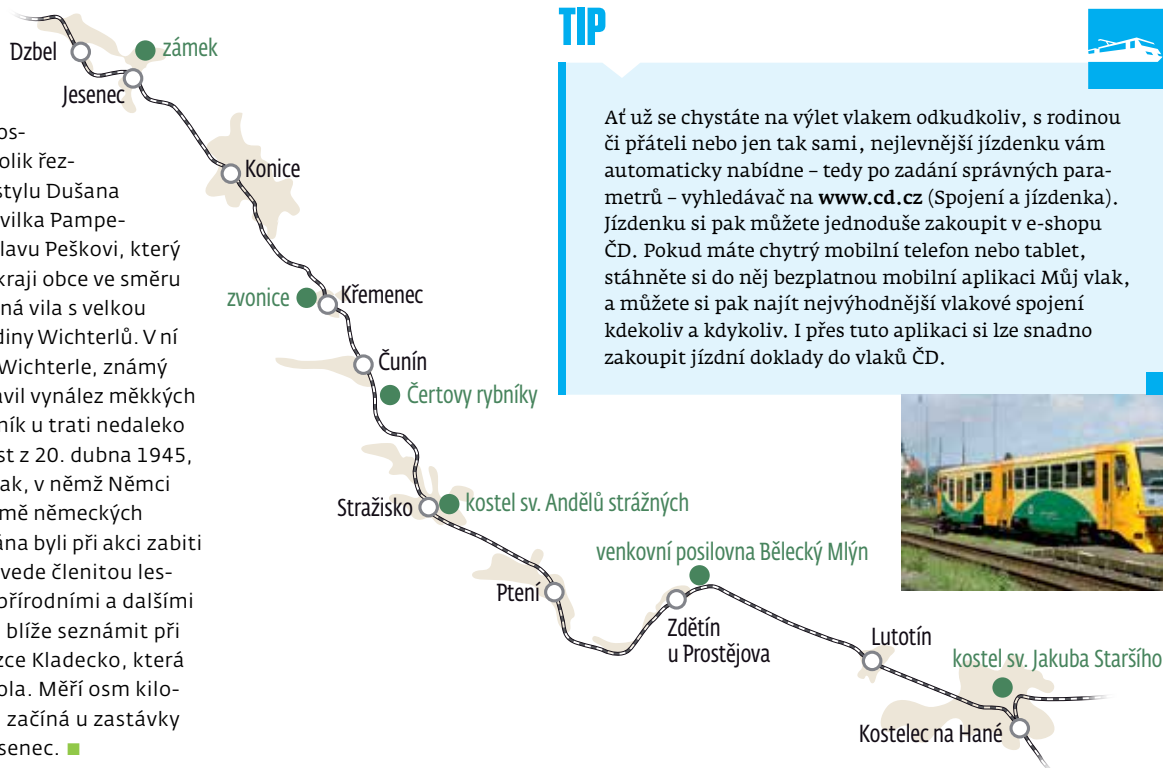
TIP

Ať už se chystáte na výlet vlakem odkudkoliv, s rodinou či přáteli nebo jen tak sami, nejlevnější jízdenku vám automaticky nabídne – tedy po zadání správných parametrů – vyhledávač na www.cd.cz (Spojení a jízdenka). Jízdenku si pak můžete jednoduše zakoupit v e-shopu ČD. Pokud máte chytrý mobilní telefon nebo tablet, stáhněte si do něj bezplatnou mobilní aplikaci Můj vlak, a můžete si pak najít nejvýhodnější vlakové spojení kdekoliv a kdykoliv. I přes tuto aplikaci si lze snadno zakoupit jízdní doklady do vlaků ČD.

oblíbeným letoviskem zámožných měšťanů z Prostějova a vyrostlo v ní několik řezbářsky zdobených vil ve stylu Dušana Jurkoviče. Jedna z nich – vilka Pampe-liška – patřila herci Ladislavu Peškovi, který v ní trávil prázdniny. Na kraji obce ve směru na Čunín se nachází krásná vila s velkou zahradou – letní sídlo rodiny Wichterlů. V ní v roce 1998 zemřel Otto Wichterle, známý český vědec, jehož proslavil vynález měkkých kontaktních čoček. Pomník u trati nedaleko Čunína připomíná událost z 20. dubna 1945, kdy partyzáni přepadli vlak, v němž Němci přepravovali zbraně. Kromě německých vojáků a jednoho partyzána byli při akci zabiti i tři civilisté. Dráha dále vede členitou lesnatou krajinou. S jejími přírodními a dalšími zajímavostmi se můžete blíže seznámit při putování po naučné stezce Kladecko, která je vhodná i pro horská kola. Měří osm kilometrů, má 12 zastavení, začíná u zastávky Šubířov a končí v obci Jesenec. ■

Ráj rybářů u Čunína

← Stražisko – Čunín →

Možná ve vlaku potkáte rybáře, který bude mířit do Čunína. Od vlaku se pak vydá k nedalekým Čertovým rybníkům, kde je možné si užít pohodový sportovní rybolov. Jde o soukromý revír, v němž se prodávají povolenky dokonce i na 24 hodin. Za příplatek je možné si jednu ulovenou rybu ponechat. Ve vodě tu plavou kapři, amuři, tolstolobici, candáti, pstruzi, ale také sumci. Na Čertových rybnících se konají během roku různé rybářské závody – i pro děti – a v létě každoroční triatlon.

21
km

Zvonice v Křemenci

← Čunín – Křemenec →

Za císaře Josefa II. bylo vydáno nařízení, že v každé obci musí být zvonice, která by ohlašovala požár nebo jiné nebezpečí. Tím se měla zajistit větší bezpečnost obyvatel. Ve zvonících na vesnicích se ale také zvonilo stejně jako v kostelech, tady zpravidla ráno, v poledne a večer. Lidé měli při zvonění pokleknout (odtud „klekání“) a modlit se Anděl Páně. Jednu zvonici uvidíte i z okna vlaku v Křemenci. Postavena byla patrně roku 1739 a v roce 1922 si do ní místní za své peníze koupili nový zvon.

23
km

Jesenecký zámek

← Konice – Jesenec →

Od roku 1948 zastavují vlaky na této trati také v Jesenci. Hlavní dominantou obce, která patří k nejstarším na Konicku, je barokní areál se zámeckou budovou a kostelem sv. Libora. Jde pravděpodobně o dílo známého barokního architekta Jana Blažeje Santiniho Aichla. Zámek byl postaven v roce 1711 na místě bývalé tvrze. V roce 1933 koupily zámek sestry dominikánky a zřídily v něm zaopatřovací ústav. Dnes vlastní zámek Olomoucký kraj a slouží jako domov pro seniory.

28
km

Za mladým umělcem, jenž miloval svět

Rok 1900 je možná pro většinu z nás pouze symbolickým přechodem ze století páry do století elektřiny. Pro Prostějov je ale o něco významnějším mezníkem. V březnu tohoto roku se v měšťanském domě č. 24 na tehdejší náměstí Františka Josefa narodil český básník Jiří Wolker. Ten však nebyl jediným rodákem, který hanáckému městu později dopomohl k větší slávě.

O Jiří Wolkerovi jsme se všichni učili ve škole. V Prostějově po něm pojmenovali gymnázium, je mu věnována expozice v místním muzeu a galerie a na stejném náměstí, kde se narodil (dnes náměstí T. G. Masaryka), zdobí jeho socha od letošního jara jednu z laviček. Je jasné, že v Prostějově se o tomto básníkovi můžeme dozvědět více. Něco, co v učebnicích třeba nebývá. Po jeho prostějovských stopách se proto vydáváme do místního muzea s historičkou Marií Dokoupilovou.

Z deníků začínajícího básníka

V životě Jiřího Wolker se i přes jeho krátké trvání (zemřel ve 23 letech) stále dají najít mnohé zajímavosti. V Prostějově žil do 19 let, kdy odjel do Prahy na studia. Právě toto období a jeho literární tvorba se těší největší pozornosti. Expozice zaznamenává jeho dílo, počínaje rozsáhlou básní Klytia, sbírkou Host do domu a Těžká hodina, básní Svatý Kopeček a souborem dramát Tři hry konče. Ne každý ale ví, že Wolker byl dříve také skautem. Pod vedením pedagoga Antonína Svojsíka se zúčastnil dvou skautských

táborů nedaleko Havlíčkova Brodu. O leckdy nelehkém životě na táborech vypráví ve dvou denících, které si v muzeu můžeme prohlédnout. Druhý deník zaznamenává jeho první lásku i jeho předčasný návrat domů kvůli těžkému nachlazení, jež bylo dost možná předzvěstí nemoci, která později postihla nejen jeho, ale i o tři roky mladšího bratra. Kromě deníků si každý návštěvník může prohlédnout Wolkerovy osobní věci a seznámit se s tragédií básníkova předčasné smrti. Muzejní sbírky se také pyšní scénářem, jenž ve 30. letech napsal tehdy ještě neznámý

DOMY SLAVNÝCH

FOTO: MICHAL MÁLEK

JIŘÍ WOLKER

student architektury Otakar Vávra s cílem zfilmovat Baladu o očích topičových. Film nakonec bohužel nevznikl.

Přátelství slavných rodin

Jiří Wolkerem ale výčet známých prostějovských rodáků nekončí. Stačí se vydat pár kroků dál do ulice Svatoplukova. Právě zde se o tři roky později narodila Hana Wichterlová, známá akademická sochařka, a v roce 1913 také její bratr, slavný chemik a autor mnoha českých patentů Otto Wichterle. Rodný dům sourozenců Wichterlových poznáte podle pamětní desky s okem, není však přístupný veřejnosti. Mohl se slavný vynálezce silonu a kontaktních čoček potkat s Jiřím Wolkerem? Otto byl o 13 let mladší než básník a je známo, že jejich rodiny se znaly. Není však pravděpodobné, že by se Jiří s o tolik mladším Ottou přátelil. Wolker se vídal s jeho staršími sourozenci, a dokonce se dochovala fotografie ze společného pobytu na rodinném záměčku Wichterlových ve Slavičíně. ■

1918
100
2018
SPOLEČNÉ STOLETÍ

V roce 2018 nás čekají kulatá výročí, která přímo vybízí k velkým oslavám. Připomeňme si proto události, které nás naším společným stoletím provázely a inspirujme se osobnostmi, které svým myšlením posouvaly náš národ kupředu.

oslavme společné století

spolecnestoleti.cz #czech100

NOVA CUP

nova

DĚTSKÉ
ZÁVODY
ZDARMA

PRIZE MONEY
15.000 Kč
HODNOTNÉ
CENY!

6. 10. 2018
MIKULOV

ZDRAVOTNÍ
POJIŠTOVNA
MINISTERSTVA
VNITRA ČR

211

TRASA ARIA PURA 50 KM | TRASA NOVA JÍZDA 25 KM

Registrace do 11:00 | Start ve 12:15 | www.novacup.cz

Mitas

kalas
SPORTSWEAR

Česko jede

Rebel
havlíčkovské
pivo

APACHE
BICYCLES

ČD České dráhy
národní doprava

NUTREND

4E
PRO MOTOR SPORTS

METROPROJEKT

niceboy

kameroV.cz

oni system
MONITORING ZÁVODŮ

**ARIA
PURA**

TROTINA Auto

CHATEAU MOTERÁ
HOTEL RESTAURANT

Smarty
Cafe

Ježek

VINÁŘSTVÍ
HRADEM

KARCHER

ALPENHOF
HOTEL

o CYKLOSERVER

CykloNovinky.cz
online magazín o cyklistice

EPIDERMA
DERMAKOSMETIKA

PLOT

Superlife

SIMAX
Glass that Lasts

Den železnice 2018
Oslavy po celém Česku

ČD Restaurant
Menu v chutích
a barvách podzimu

Můžete potkat ve vlaku
Vojtěch Matocha

V sobotu 22. září si můžete zakoupit Skupinovou jízdenku až pro 5 osob bez ohledu na věk a cestovat neomezeně všemi spoji ČD již za 679 Kč po celé ČR. Chcete-li cestovat jen na území Jihočeského kraje, tato skupinová jízdenka vás vyjde na 259 Kč. Více informací na stránkách www.cd.cz.

Měsíc ve znamení železničních

Jako každý rok i v září 2018 se v krajích po celém Česku konají velkolepé železniční oslavy. Letošní ročník Národního dne železnice budou předposlední zářijovou sobotu hostit České Budějovice. Na regionální oslavy ale můžete během celého měsíce zavítat i do dalších osmi českých měst.

Sté výročí vzniku Československé republiky není jediným důvodem k velkolepým oslavám po celé zemi. Stoleté jubileum totiž slaví i samostatná železnice. Největší svátek všech milovníků moderní i historické železniční techniky – Národní den železnice, zavítá do Střediska oprav kolejových vozidel ČD Cargo (SOKV) a na nádraží v jihočeské metropoli. Jako každý rok nabídne všem návštěvníkům bohatý program v prostředí tří světů, nespočet jízdy historickými i moderními vozy, atrakcí pro děti i noční show.

Do Českých Budějovic 22. září

Vstup na Národní den železnice je zdarma stejně jako na současně probíhající den otevřených dveří v českobudějovické Teplárně a Dopravním podniku České Budějovice. Do jižních Čech můžete přijet jedním z protokolárních vlaků, které pojedou z Prahy

a Plzně a zpět. Vedeny budou soupravami SuperCity Pendolino (odjezd z Prahy v 7:12 h) a railjet (odjezd z Prahy v 5:59 h a z Plzně 7:52 h). Do Českých Budějovic doporučujeme dorazit včas, hlavní program začíná v 10 hodin dopoledne.

Den plný historie, novinek i zábavy

Areál nádraží a nedaleké SOKV je rozdělen do tří světů – Světa historie, změny a zábavy. Svět historie je ideálním místem pro všechny obdivovatele železniční techniky. Máte jedinečnou možnost prohlédnout si více než tři desítky českých i zahraničních lokomotiv. Velkým tahákem letošního roku bude Masarykův salonní vůz jako součást Prezidentského vlaku, Stříbrný šíp či lokomotiva 475.179 zvaná Šlechtična. Programem vás provede již tradičně Václav Žmolík. Návštěvníci si mohou poslechnout komentovanou prohlídku na točném nebo

se svézt po okolí města speciálně vypravenými historickými spoji. Jízdenky na tyto vlaky je možné zakoupit na pokladnách ČD i u průvodčích ve vlaku nebo přímo v den konání akce.

Ve Světě změny na českobudějovickém nádraží jsou pro fanoušky vystaveni zástupci moderního vozidlového parku Českých drah, jako je například modernizovaná jednotka SC Pendolino, a vyjížďky do okolí zajistí jednotka railjet. K vidění bude i nová lokomotiva 380 či Cityjet společnosti ÖBB, který přiveze návštěvníky akce z Rakouska. Pokud

KOMPLETNÍ INFORMACE A AKTUÁLNÍ PROGRAM VČETNĚ JÍZDNÍCH ŘÁDŮ NAJDETE NA WWW.DENZELEZNICE.CZ

oslav je tu

plánujete vyrazit do Budějovic s dětmi, Svět zábavy bude jako každoročně plný atrakcí a soutěží, her v divadelním stanu, chybět nebude ani Vlášek hráček nebo kinovůz s promítáním dětských pohádek. Máte-li soutěživou duši, nenechte si ujít závod drezín, který bude probíhat celý den. Dvoučlenné posádky mají za úkol na šlapací drezíně překonat co nejrychleji trať dlouhou 50 metrů. Účast v závodě je odměněna drobnými dárky a hlavní ceny jsou připraveny pro první tři nejlepší časy dosažené během dne. K příjemné atmosféře pomohou také doprovodné koncerty a oblíbený moderátor Ondřej Blaho.

Vlakem z noční show

Vyvrcholením dne je na točně Světa historie unikátní světelná přehlídka historických lokomotiv – Noční vlaková show, která začíná jako každý rok ve 20:00. Vstupenky na akci jsou od léta v prodeji a zbývá posledních pár kousků. Platí zároveň i jako jízdenky do speciálně vypraveného vlaku, který vás po ukončení programu odveze z Budějovic zpět přes Tábor až do Prahy. ■

REGIONÁLNÍ DNY ŽELEZNICE

1 | Příbram 8. září

K příležitosti regionálních oslav budou přichystány jízdy parním vlakem z Berouna přes Příbram do Březnice a zpět, prohlídka vlaku Cyklo Brdy na příbramském nádraží a jízdy na vlečku Kovohutí.

2 | Trutnov 9. září

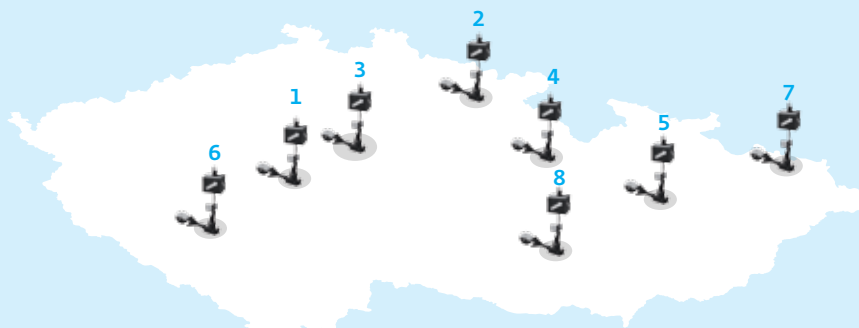
Z Hradce Králové se 9. září svezete zvláštními vlaky do Trutnova až do Adršpachu a zpět. V trutnovském depu si kromě prohlídky vystavených vozidel zasoutěžíte, třeba i při poslechu živé hudby. Během dne mají také všichni návštěvníci zvýhodněný vstup do vybraných památek a muzeí.

3 | Praha-Smíchov 15. září

Mezi pražským smíchovským nádražím a Uhřetěvesí budou v sobotu 15. září připraveny pravidelné jízdy zvláštních vlaků, komentované prohlídky, jízdy po vlečce Metrans v Uhřetěvesi, doprovodný kulturní program i zábava pro nejmenší návštěvníky, pro něž bude k dispozici také kinovůz i Vlášek hráček.

4 | Česká Třebová 15. září

Regionální den železnice v České Třebové je tentokrát spojený s oslavou 170 let trati Brno–Česká Třebová. Z Brna vás až na slavnosti svezí historický vlak s lokomotivou Albatros. V místním depu se koná den otevřených dveří s pestrým doprovodným programem a jízdami zvláštních vlaků.

5 | Olomouc 15. září

Svezte se parní lokomotivou Rosničkou ze Šumperku do Jeseníku, Mikulovic a Ostružné a oslavte s námi 130. výročí trati Hanušovice–Lipová Lázně–Mikulovice. Tento den se můžete vypravit také vláčkem Lázeňáčkem i do Jeseníku, kde připravují Středověké slavnosti. Městečko Jeseník byste dříve na mapě hledali marně, díky Priessnitzovým léčebným lázním, které tu v roce 1822 vznikly, ale získalo na slávě a po dostavbě známého Slezského Semmeringu se stalo lehce dostupným i po železnici.

6 | Horažďovice 28. září

Nudit se nebudete ani v Plzeňském kraji. Ten letos slaví v Horažďovicích, kde bude kromě nostalgických jízd připravena také výstava historických lokomotiv a drezín.

7 | Ostrava 29. září

Poslední zářijovou sobotu přivítají železniční fanoušky také na hlavním nádraží v Ostravě a v Bohumíně. Nenechte si ujít jízdy parními vlaky po okolí Ostravy nebo jízdy po vlečkách AWT.

8 | Brno 29. září

Brněnský den železnice nabídne kromě zvláštních jízd například i bohatý doprovodný program při Boskovických slavnostech. Do Boskovic se můžete svést z Brna zvláštním vlakem taženým parní lokomotivou Skaličák.

VÍCE INFOMACÍ O REGIONÁLNÍCH DNECH NAJDETE NA WEBU WWW.CD.CZ/ZAZITKY

Nové menu JLV v chutích a barvách podzimu

Sté výročí vzniku Československé republiky, jež od počátku roku oslavuje celá země, je inspirací i pro tvůrce sezonních menu v jídelních vozech ČD Restaurant. Vydejte se s našimi šéfkuchaři znovu po stopách prvorepublikové kuchyně, tentokrát pod taktovkou podzimu. Nové menu můžete ochutnat již od 29. srpna.

FOTO: DAVID TURECKÝ

Podzim po horkém létu konečně klepe na dveře a vrcholí i oslavy 100. výročí Československé republiky. K této příležitosti proto na palubách jídelních vozů ČD Restaurant připomeneme další klasiku české tradiční kuchyně. Podzimní období, v němž naše republika před 100 lety vznikla, si užijete se vším všudy. Stačí přisednout společně s námi ke stolu plnému dobrot a ochutnat, co všechno mohlo být součástí „prezidentského“ menu třeba na zámku v Lánech.

Čas na něco vydatnějšího?

Podzimní kuchyně by měla být pestrá jako barevné listí. Z lesa se vracíme s plnými košíky hub, dozrávají ořechy, sklízí se švestky a jablka, brambory a kořenová zelenina. Právě kvalitní a poctivé suroviny jsou pro podzimní pokrmy a naši stravu velmi důležité. Proto jsme pro vás ve spolupráci s Asociací kuchařů a cukrářů ČR připravili nové menu, které vám dodá energii i vitamíny. Chutný oběd můžete zahájit poctivou bramborovou polévkou s lesními houbami, jako hlavní chod se v jídelních vozech podává pečené kachní stehno s jablky, rozmarýnovými brambory a nudličky červené řepy či hovězí španělský ptáček s rýží. Máte-li raději něco lehčího, opečený černý kořen s krémovou pažitkovou omáčkou a bramborovými špalíčky je skvělou volbou. A co něco sladkého na závěr ke kávě či vínu? Dopřejte si kynutý švestkový knedlík s cukrovou strouhankou a medovou zakysanou smetanou. Cesta podzimní krajinou vám bude zaručeně chutnat. ■

Bramborová polévka s lesními houbami

49 Kč *

Pečené kachní stehno s jablky, rozmarýnové brambory a nudličky červené řepy

199 Kč *

Hovězí španělský ptáček s dušenou rýží

169 Kč *

SPECIALITY INSPIROVANÉ TRADIČNÍ KUCHYNÍ PRVNÍ
REPUBLIKY MŮŽETE OCHUTNAT OD 29. SRPNA
DO 27. LISTOPADU 2018 NA PALUBĚ JÍDELNÍCH VOZŮ
V EXPRESNÍCH VLACÍCH NÁRODNÍHO DOPRAVCE.

Opéčený černý kořen s krémovou pažitkovou omáčkou a bramborovými špalíčky

139 Kč *

Kýnutý švestkový knedlík s cukrovou strouhankou a medovou zakysanou smetanou
dezert

55 Kč *

MŮŽETE POTKAT VE VLAKU

Dnešní mladé čtenáře nepotřebuju vychovávat

Letošní rok je pro Vojtěcha Matochu úspěšným na více frontách. Je jedním z autorů projektu Virtuální In Karta, který České dráhy spustily koncem ledna v mobilní aplikaci Můj vlak. A o dva měsíce později nakladatelství Paseka vydalo jeho literární prvotinu, knihu Prašina, na jejímž pokračování Vojtěch ve chvílích volna intenzivně pracuje. Často i na služebních cestách vlakem...

TEXT A FOTO: JOHANA KVÍTKOVÁ

Známe se od ledna, kdy jste mi představoval projekt In Karty v mobilu. Ta je celá vaším dílem?

Na Virtuální In Kartě jsem se podílel, pracovala na ní samozřejmě celá řada lidí. Byl jsem projektový manažer, analytik a vývojář v jednom. ODP-software není velká firma, v jednom člověku se tak může potkat mnoho rolí, což je fajn.

Proč jste se tehdy nepochlubil, že jste napsal knihu?

Neříkal jsem to nikomu záměrně, kniha v té době ještě nevyšla a já nevěděl, jestli bude mít úspěch.

Jak se z člověka stane programátor a spisovatel v jedné osobě?

Studoval jsem matematiku na matfyzu. Šifrování, digitální podpisy, certifikáty... A od toho už je jen krůček k programování. Čistá matematika je krásná, ale uplatnění je mnohem lepší v informatice. Psaní mě naproti tomu bavilo už na gymnáziu. Zvažoval jsem i žurnalistiku, ale nakonec jsem trochu pragmaticky zvolil matfyz. Ono se to krásně doplňuje, protože jedno je odpočinek od druhého. Po práci chci dělat cokoliv neexaktního. Každý týden jezdím služebně do Olomouce a ve vlaku mám čas psát. Troufám si říct, že Prašina vznikla tak ze dvou třetin na cestách mezi Olomoucí a Prahou.

To jezdíte docela často, za jak dlouho jste Prašinu napsal?

Zhruba za půl roku. Každý týden mám díky služebním cestám nějakých šest hodin ve vla-

ku, kdy můžu psát. Příběh v první knize nebyl úplně uzavřený, takže jsem se pustil do druhého dílu. Už je mimochodem skoro hotový, právě jsem u patnácté kapitoly z plánovaných dvaceti.

A co pak, bude konec, nebo plánujete trilogii?

To je těžké takhle říct. Je tam spousta volných konců, na které se dá navázat, to je pravda. Dřív jsem ale psal všechno do šuplíku a nijak zvlášť dopředu jsem neplánoval. První díl jsem psal s tím, že si ho přečte maximálně moje žena, která je většinou můj první testovací čtenář. Nakonec jsem si ale našel seznam českých nakladatelství a poslal knihu na všechny strany. Nečekal jsem, že vůbec odpoví, ale překvapivě se jich ozvalo víc. Vybral jsem si Paseku, protože má pro mě zvuk a věděl jsem, že si na knížce dají záležet.

Jaká byla vlastně první reakce vaší manželky na Prašinu?

Líbilo se jí to. Chválila mě. Ale víte, jak to je. Získat objektivní reakci od blízké osoby je vždycky obtížné!

Příběh se odehrává v imaginární pražské čtvrti, ve které ze záhadného důvodu nefunguje elektřina. Jsou tam některá místa reálná?

V Praze jsem studoval a bydlím na Vinohradech. Vždycky mi přišlo, že mezi Mírákem a Václavským náměstím kolem magistrály vlastně nic moc není, a tak jsem si tu oblast trochu přifoukl, aby se mi do ní vešla celá nová čtvrť. Když dojdete na náměstí Míru

VOJTĚCH MATOCHA (29)

Programátor a spisovatel v jedné osobě vystudoval obor Matematické metody informační bezpečnosti na Matematicko-fyzikální fakultě Univerzity Karlovy v Praze. Dnes vyvíjí software pro mobilní telefony, pracoval například na projektu Virtuální In Karty v mobilní aplikaci Českých drah s názvem Můj vlak. Tvůrčím psaním se zabývá od gymnázia, úspěšně se účastnil několika literárních soutěží a píše také recenze pro portál iLiteratura. Ve volných chvílích rád chodí po horách a cestuje. Kniha Prašina s ilustracemi Karla Osohy vyšla letos, stejně jako audiokniha, kterou namluvil herec Matouš Ruml.

a vydáte se prudce do kopce na takové dva pahorky, dostanete se na Prašinu – zhasne vám mobil, zastaví se hodinky. Některá místa zmíněná v knížce jsou ale naprosto reálná, třeba Národní muzeum nebo právě Karlovo náměstí. Neexistuje ale žádný ostrý předěl, skutečný svět v ten můj vymyšlený volně přechází.

Nevadí vám, že na internetu knihu přirovnávají k Foglarovým Stínadlům? Napadla vás ta spojitost?

Inspiraci Foglarem přiznávám. Na několika místech na to i nenápadně upozorňuji. Například v Záhadě hlavolamu byla postava jménem Em a hrdinka mé knihy se jmenuje En. Prostředí Prašiny se skutečně Stínadlům podobá. Ale tím ty paralely podle mě končí. Já se nesnažím čtenáře vychovávat, jako to dělal Foglar. Ano, mí hrdinové jsou také děti, ale nejde o žádné ušlechtilé přátelství v partě kluků, jsou to obyčejné reálné děti z 21. století. Pro dnešní čtenáře už Foglar myslím může působit trochu staře, a to jazykem i mírou naivitou.

Nepřátelé vašich knižních hrdinů navíc nejsou další děti, ale dospělí, je to tak?

Ano, jsou to zlí dospělí. Podnikatel Klement Hrouda a jeho poskoci, kteří mají s Prašinou nekalé úmysly. Děti v roli protivníků nepůsobí nijak démonicky a já chtěl příběh pojmut víc temně a syrově, aby působil, když to trochu přezenu, jako nějaký úzkostný sen. Chování

dospělých je tu takovou cynickou a zlou protiváhou dětské naivity a ideálů. Do knihy se mimochodem trochu promítl i moje profese, protože jedna z postav je hodně matematicky zaměřená a má tendenci řešit situace analyticky, jednou dokonce programováním.

Programováním? Na Prašině přece nefunguje elektřina...

To je právě ta záhada a možná se to v knize dozvíte (smích). Ono to není tak, že se na Prašině na dnešní technologie úplně zapomene, právě naopak, hrají v příběhu důležitější roli, než to zpočátku vypadá.

Jak se ve vás zrodil nápad sepsat dobrodružství pro teenagery?

Nemyslím si, že je Prašina jen pro mladé čtenáře, čtou ji i dospělí... Já jsem od sedmi let chodil do skautu. Hrávali jsme často Dračí doupe, člověk tak zjistí, jak děti kolem třinácti let přemýšlí o dobrodružství. A když jsem později vedl oddíl, předčítal jsem po večerech třeba Hobita nebo Poklad na ostrově a po-

dobné knížky. A řekl jsem si, že bych jednou chtěl sám napsat něco, co by šlo číst nahlas. Knihu, která by měla dost akce a napětí, aby udržela dětskou pozornost.

Má podle vás tento druh dobrodružné literatury ještě šanci obstát v dnešním světě PC her, TV seriálů a YouTube videí?

Myslím, že tento žánr u nás v současné době skoro nevzniká. Vychází hodně zahraniční fantasy, ale na klasický dobrodružný příběh už narazíte málokde. Obstát určitě může, o knížku je zatím velký zájem. Od poloviny srpna je na pultech druhý dotisk. Přirovnání Prašiny k foglarovským příběhům přitahuje spíš rodiče, nalákat dnešní náctileté ale vyžaduje jednat s nimi už jako s dospělými. Je potřeba, aby byl příběh dostatečně autentický, aby neměli pocit, že je někdo šetří. Pohádky už jsou pasé. Na internetu jsem si přečetl reakci, že je Prašina moc drsná. V dnešní době počítačových her, Avengers a Hry o trůny? Myslím, že dnešním adolescentem Prašina rozhodně neotřese. ■

V Česku vyrostly další čtyři cyklověže

Oblíbenost věží Bike Towers stále stoupá. Unikátní samoobslužný systém umožňující bezpečné uložení jízdního kola i elektrokola do 50 kilogramů včetně zavazadel byl nově zprovozněn v Litoměřicích, v Poděbradech a Břeclavi a právě jej dokončují v Hodoníně. Majitelé In Karty ČD mají parkování ve věžích zdarma.

Tyto prosklené stavby s moderním designem a kapacitou přes sto bicyklů jsou zárukou pro majitele kol, že nemusí mít obavy z jejich odcizení, jako je tomu v případě stojanů ve veřejných prostorech. Všechny cyklověže jsou situovány na strategických místech u autobusového i vlakového nádraží, nedaleko cyklostezek a v těsné blízkosti městských center. Litoměřická Bike Tower, která byla zprovozněna v červenci, má také kapacitu 118 bicyklů a najdete ji u železniční stanice Litoměřice město. Máte-li obavu, že bude věž, kterou chcete použít, plná, můžete se před jízdou podívat, kolik je aktuálně volných parkovacích pozic v konkrétní cyklověži pomocí chytrého telefonu nebo iPadu. Adresa je uvedena v QR kódu vyvěšeném na každé cyklověži.

Od září již v deseti lokalitách

Kromě Litoměřic, Poděbrad, Břeclavi a Hodonína (od září) mohou cyklisté využít také cyklověže v Lysé nad Labem, v Přerově, Pardubicích, Třinci a další dvě v Hradci Králové. Všechny Bike Towers jsou v docházkové vzdálenosti od nádraží. V Přerově se díky vysokému zájmu cyklistů jedná o možné výstavbě druhé věže.

Rychlý a jednoduchý systém

Celý proces uložení zabere pár vteřin. Budete-li si zde chtít uložit své kolo, přijedete ke vstupnímu modulu a najedete s ním do vyhraze-

ného prostoru. Stisknete tlačítko a vyzvednete si lístek s čárovým kódem, ten je nutné si založit pro následné vyzvednutí. Platí se mincemi, uložení kola na 24 hodin vyjde na 5 Kč, s výjimkou cyklověže v Pardubicích, kde odstavení kola na den stojí 10 Kč. Ve věži mohou parkovat i dětská kola. Na bicyklu je možné nechat veškeré příslušenství jako například přílbu na řídítkách, osvětlení a vybavení, brašny, náhradní díly, klíče a další zavazadla. Vše zůstane bezpečně uzamčeno uvnitř. Kolo i příslušenství je plně pojištěno. S kolem nepříjde do styku nikdo jiný než jeho majitel. Je navíc pojištěno proti poškození a krádeži. Celý prostor s automatickou skladovací konstrukcí je monitorován kamerovým systémem napojeným na městskou policii a je přístupný 24 hodin denně. Součástí stavby je také veřejná mechanická pumpa (kompresor), kterou je možné dofouknout nejen jízdní kolo, ale také kočárek, invalidní vozík nebo koloběžku. Je umístěna poblíž vstupního modulu automatické kolárny.

Zdarma pro držitele In Karty

Vzhledem k sílícímu automobilovému provozu ve městech se použití kola na cestu k nádraží stává nejrychlejším dopravním prostředkem. Dojždíte do práce vlakem? Majitelé In Karty mohou využívat úschovu v cyklověžích vždy prvních 24 hodin zdarma! Stačí si kolo ráno bez poplatků uložit a po návratu z práce si jej vyzvednout. ■

ČDBody

Užijte si nové benefits

Máte nevyčerpané ČD body? Vyberte si svoji odměnu. Národní dopravce pro vás od podzimu připravuje další výhodné nabídky. Vyrazte třeba do olomoucké Pevnosti poznání nebo na výstavu v Muzeu umění. Cestu vlakem na výlet vám navíc zpříjemní poslech nových audioknih.

Do Olomouce za avantgardním uměním

Využijte výhodnou 50% slevu a vyrazte na výstavu „Rozlomená doba 1908–1928 | Avantgardní umění ve střední Evropě“, kterou Muzeum umění Olomouc pořádá od 21. 9. 2018 do 27. 1. 2019. Slevový voucher získáte za 50 ČD bodů a můžete ho uplatnit po celou dobu trvání výstavy. V případě, že jej do této doby nevyužijete, propadá bez náhrady. Návštěvníci muzea, kteří mají nárok na poloviční vstupné (děti, senioři a studenti), budou mít po předložení voucheru vstup zdarma. Výstava mapuje podmínky a specifika vedoucí ke vzniku moderního umění v jednotlivých nástupnických zemích Rakouska-Uherska. Návštěvníci se mohou těšit na to nejlepší z děl umělců, jako je Bohumil Kubišta, Josef Čapek, Emil Filla, František Kupka, Max Oppenheimer, Marianne (My) Ullmann, László Moholy-Nagy, Béla Uitz a mnoho dalších. Výstavu zahájí 20. září v olomouckém kostele Panny Marie Sněžné koncert krakovské filharmonie pod taktovkou skladatele a dirigenta Krzysztofa Pendereckého.

www.muo.cz

Odměňte se audioknihou

Vyměňte 30 bodů, které jste nasbírali v e-shopu ČD, za slevu ve výši 100 Kč na audioknihy z Audiotéky. Nasedněte do vlaku, zavřete oči, zaposlouchejte se do podmanivých hlasů špičkových českých interpretů a nechte fantazii pracovat na plné obrátky. Vybírat můžete z 4 000 audioknih všech možných žánrů – od literatury faktu, přes severské detektivky, audioknihy zaměřené na osobní rozvoj, pohádky pro děti až po časopisy. Audioknihy zpříjemní nejen cestu vlakem. Oceníte je i při odpočinku i sportu. Slevu 100 Kč, kterou získáte za 30 ČD bodů, můžete uplatnit při objednávce v minimální hodnotě 600 Kč.

www.audioteka.cz

audioteka

Pevnost poznání pro celou rodinu

Plánujete výlet do olomoucké Pevnosti poznání? Proměňte 50 ČD bodů ve voucher a druhou vstupenku do pevnosti máte zdarma. Pevnost poznání je interaktivní muzeum vědy Univerzity Palackého v Olomouci a najdete ho v historickém areálu Korunní pevnůstky v architektonicky výjimečné budově bývalého vojenského skladu z 19. století, který se podařilo úspěšně transformovat v progresivní science centrum. Zábavnou formou přibližuje vědu a výzkum všem věkovým kategoriím. Návštěvníci Pevnosti se baví a vzdělávají prostřednictvím interaktivních vědeckých expozic a digitálního planetária. Díky své ojedinělé atmosféře, kde se střetává bohatá historie s dynamickou současností, nabízí Pevnost poznání inspirativní prostředí pro setkávání široké veřejnosti, studentů i zaměstnanců Univerzity Palackého. Dobrodružství pro celou rodinu je dostupné od úterý do pátku vždy od 9:00 do 17:00 hodin, o víkendech až do 18:00.

www.pevnostpoznani.cz

VÍCE INFORMACÍ O VĚRNOSTNÍM PROGRAMU NAJDETE NA WWW.CD.CZ

Sleva 75%?

Ověřte si, zda platí i pro vás

Nový školní rok je tu a s ním od 1. září vstupuje v platnost i 75% sleva z jízdného, kterou získají cestující od 6 do 18 let, studenti od 18 do 26 let a cestující starší 65 let. Jak a kde si můžete koupit jízdné s touto slevou a jak naložit se stávajícími aplikacemi na In Kartě?

Nové slevy ve výši 75 % z obvyklého jízdného budou uplatněny ve vnitrostátní přepravě pro jednosměrné a zpáteční jízdné ve 2. vozové třídě. Cestující si tedy nemusí lámat hlavu, pro které ze spojů si mohou zvýhodněné jízdné zakoupit.

Sleva 75 % se poskytuje bez ohledu na státní příslušnost a platí ve všech vlacích ČD od 1. září 2018, téhož dne bude zahájen i prodej. Jízdenky budou dostupné ve všech prodejních kanálech ČD – v pokladnách, ve vlaku, v e-shopu ČD a v aplikaci Můj vlak. Pro jejich vrácení platí stejná pravidla jako u ostatních jízdenek, tedy například na e-shopu či v aplikaci Můj vlak bude možné provést storno do čtvrt hodiny před odjezdem vlaku beze srážky z ceny.

Cestující bez nároku na slevu 75 %

Pokud je vám více než 18 let, nestudujete a ani jste nedosáhli věku 65 let, nespadáte do žádné z dotčených věkových kategorií, všechny současné nabídky pro vás zůstávají v platnosti a jízdenky i aplikace si zakoupíte za stejné ceny jako doposud včetně aplikací na In Kartě – IN 25 i IN 50.

**Co
s In Kartou
bez aplikace?
Ponechte si ji!
Nadále vám může
sloužit jako nosič
pro nahrávání
jízdenek!**

Vzhledem k tomu, že do nových slev nejsou zahrnuti důchodci do 65 let a invalidní důchodci, národní dopravce cestujícím této kategorie nabízí i nadále aplikaci IN 50 Důchodce. Ta je tedy určena pro osoby mladší 65 let, které pobírají důchod starobní nebo invalidní pro invaliditu 3. stupně nebo osoby po dovršení 60 let pobírající vdovský či vdovecký důchod. S aplikací IN 50 Důchodce máte nárok na slevu 50 % z obvyklého jízdného v 1. a 2. vozové třídě.

Máte již aplikaci IN Senior? Můžete ji nadále využívat po celou dobu její platnosti, nebo se můžete rozhodnout pro vrácení. Bonusem je nyní nárok na slevu 50 % z obvyklého jízdného v 1. vozové třídě. Nové In Karty s aplikací IN Senior už nevydáváme. V případě, že se rozhodnete IN Senior vrátit, doporučujeme tak učinit počínaje dnem 1. 9. 2018 co nejdříve, aby návratek byl co nejvyšší. Jste držitelé průkazu ZTP nebo ZTP/P? Vše zůstává jako doposud včetně slev a možnosti zakoupení aplikace IN 25 1/4 za stávající ceny.

Vraťte vaše aplikace co nejdříve

Od 1. 9. 2018 nebude možné kombinovat aplikace na In Kartě s novými 75% slevami. Návratek nevyužitě poměrné části bude proveden vždy k 1. září 2018, a to i v případě, že nárok bude uplatněn později. Výjimkou je IN Senior, kde rozhodným datem pro návratek bude datum podání žádosti. Nejzazší termín pro vrácení aplikace na In Kartě je 30. 4. 2019. Vrátit bude možné aplikace IN 25 1/1 pro cestující do 26 let, IN 25 1/2 pro děti do 15 let, IN 50 pro mládež 15 až 26 let, IN 50 Důchodce, IN Důchodce, IN Senior, IN 100 – podle věku držitele. ■

**VÍCE INFORMACÍ O CENÁCH JÍZDENEK
NAJDETE NA WWW.CD.CZ**

CESTUJÍCÍ S NÁROKEM NA SLEVOU 75%

Změny se týkají cestujících od 6 do 18 let, studentů od 18 do 26 let a osob starších 65 let. V případě kategorií cestujících 6–18 let a žáků/studentů 18–26 let bude navíc nabízena možnost zakoupení traťové jízdenky se slevou 75 % z ceny traťové jízdenky pro dospělého. Jízdenky se slevou 75 % neplatí pro důchodce do 65 let.

Děti do 6 let

Pro děti do 6 let se nic nemění, za přepravu neplatí. Pouze v případě, že jich je více než dvě nebo je pro každé dítě požadováno samostatné místo k sezení, pak platí jízdné se slevou.

Cestující od 6 do 18 let

Všichni cestující od 6 do 15 let mají slevu 75 % (platí i pro traťové jízdenky) a nárok na ni se neprokazuje. Není tedy potřeba ve vlaku ani při nákupu jízdenky předkládat potvrzení dokládající věk zákazníka. Pro cestující od 15 do 18 let sleva 75 % platí také (i pro traťové jízdenky), je však potřeba prokázat nárok na zvláštní jízdné osobním dokladem, žákovským průkazem nebo jiným úředně nebo dopravcem vydaným průkazem, který obsahuje fotografii, jméno, příjmení a datum narození.

Žáci a studenti od 18 do 26 let

I pro tuto kategorii platí sleva 75 % (i pro traťové jízdenky) a nárok se prokazuje platným průkazem ISIC nebo platným žákovským průkazem (žákovský průkaz ověřují na počkání i ČD). Sleva se neváže na místo bydliště ani studia uvedené na žákovském průkazu.

Cestující 65 +

Nárok na slevu 75 % cestující této věkové kategorie prokazuje osobním dokladem nebo jiným úředně nebo dopravcem vydaným průkazem obsahujícím fotku, jméno, příjmení a datum narození.

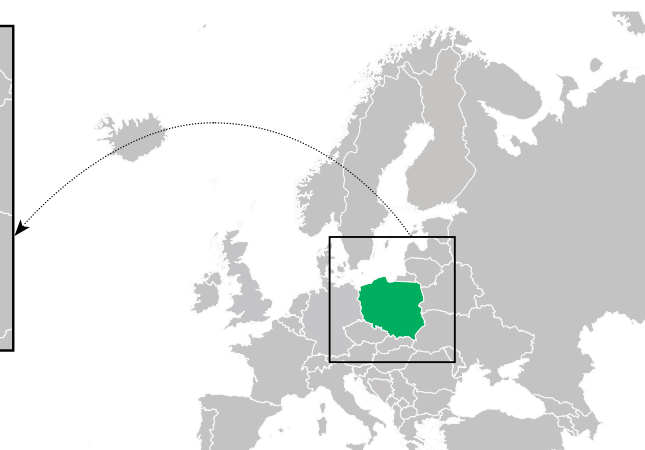
CES
TOPIS

TEXT: IRENA MENŠIKOVÁ
FOTO: AUTORKA A SHUTTERSTOCK

GDAŇSK

BALTSKÁ která PERLA, naučila východní blok vzdorovat

Gdaňsk je plný kontrastů. Na jedné straně malebný baltický přístav se zdobenými měšťanskými baráčky, na straně druhé staré loděnice, prach a dým z komínů. K tomu připomínka druhé světové války, která odstartovala právě zde... Psala se tu ale i mnohem pozitivnější historie. Právě slavné gdaňské loděnice byly místem zrodu hnutí, jež se zasadilo o konec komunismu v Polsku, a stalo se tak inspirací a impulzem i pro zbytek Evropy.

Proč nasedám na skoro osmihodinovou cestu vlakem na sever do Polska, když většina Česka odjíždí na opačnou stranu do Chorvatska nebo třeba Itálie? Napadá mě, že možná právě proto. Ani nevím proč, ale do přímořského Gdaňsku mě to vždýcky táhlo. A teď, když se konečně objevila příležitost, neváhám ani minutu a předem tuším, že neudělám chybu.

Společně s městy Sopoty a Gdyně tvoří Gdaňsk takzvané Trojměstí (polsky Trójmiasto). První rybářské osady tady pravděpodobně vznikly už někdy v 7. století. Za oficiální okamžik vzniku města se ale považuje rok 997, kdy do osady přijel pražský biskup Vojtěch, v Evropě známý jako Adalbert. Historie Gdaňsku je tak s českými zeměmi spjatá už od svých počátků.

Do roku 1308 pak v Gdaňsku žili hlavně slovanští obyvatelé – Kašubové. Tato národnostní menšina je v Polsku stále přítomná, ačkoliv Poláci ji za národnost nepovažují. Dlouhá léta pak v městě převažovalo německé obyvatelstvo, kvůli kterému se změnil i jeho název na německý Danzig. Teprve konec druhé světové války byl impulzem pro návrat Poláků do Gdaňsku, po němž vždy tolik toužili. A vystavěli si ho znovu do plné krásy.

KAŠUBOVÉ

Malý západoslovanský národ, čítající asi tři miliony lidí, ještě dnes žije na severu Polska mezi Bytovem a Gdaňskem. Poláci je považují za etnickou skupinu, ačkoliv se při sčítání lidu v roce 2002 přihlásilo ke kašubské národnosti asi 5 100 obyvatel. Polská vláda národnost neuznala a vyškrtla ji z oficiálních výsledků. Kašubové po staletí vzdorovali tlakům Němců, kteří toužili po přístupu k východnímu Prusku, a Polákům, kteří se naopak chtěli dostat k moři. Přežili téměř tisíc let v cizím područí, odolali jak germanizaci, tak polonizaci a zachovali si svůj jazyk – kašubštinu. Dnes jej ale bohužel ovládá už jen polovina etnických Kašubů. Spousta z nich žije roztroušená po celém Polsku, ale i v zahraničí (hlavně v Kanadě a USA). Mezi známé Kašuby patřil například Günter Grass, spisovatel a nositel Nobelovy ceny za literaturu, nebo známý politik a předseda Evropské rady Donald Tusk. V Gdaňsku nalezneme několik připomínek života Kašubů – hlavně jejich tradiční kuchyně, na kterou lákají místní restaurace.

Kýč, který funguje

Jak tedy Gdaňsk na první pohled působí? Při prvních chvílích v centru města mám pocit, že procházím malířským plátnem. Kolem vás jsou na každém kroku krásné barevné baráčky nalepené jeden na druhém. Lemují přístav, ve kterém kotví lodě všech možných velikostí od jachet až po trajekty. Jako by tu nějaký umělec chytil romantickou náladu a přenesl na plátno městečko jak z dětské dobrodružné knížky. A ono nakonec vyrostlo i v realitě. Ano, druhá světová válka ho bohužel, stejně jako Varšavu, dost poničila. Jak ale měli Poláci ve zvyku i u dalších měst, po válce Gdaňsk kompletně obnovili ve středověkém duchu a zrekonstruovali ho tak citlivě, že dnes se nad krásou centra podivují bezesporu všichni návštěvníci města.

Procházím úzkou uličkou v centru až k jednomu z městských kanálů. Líbí se mi místní pomalé tempo typické pro přímořská letoviska. Nikam se nespěchá, na vychutnání atmosféry přístavu a okolních uliček přece potřebuje každý svůj čas. Kolem kanálu vyhrává hned několik muzikantů. Zastavuji se

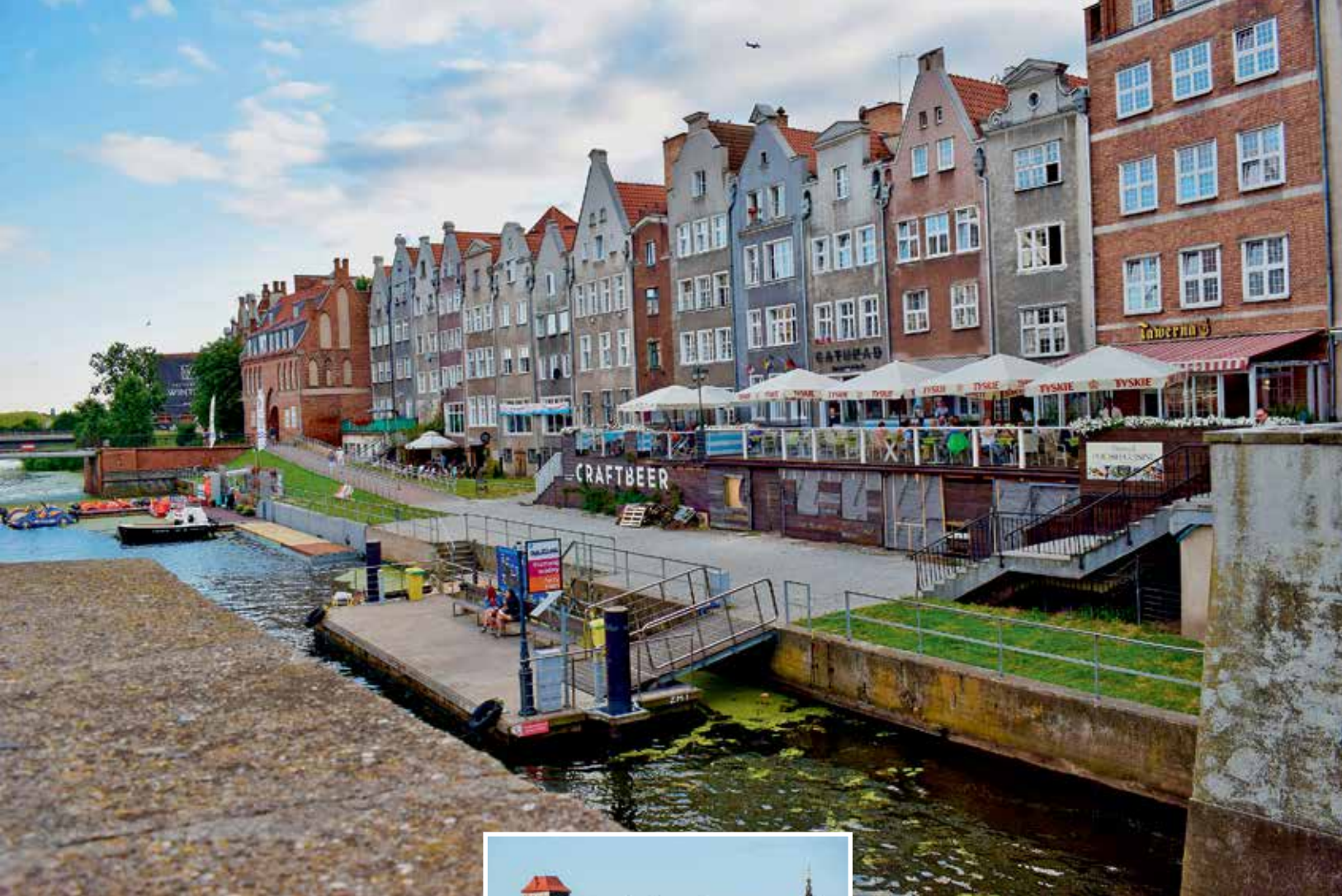
u tří dam. Místo hraní na ulici by podle mě mohly z fleku vyprodávat koncertní sály. Ne-pamatuji si, že by mě někdy město oslovilo tak rychle a tak samozřejmě. Hudba, přístav, baráčky... Není to až kýč? Je, ale funguje!

Jantarové opojení

V „pierogárně“ u vody čekám na vyhlášené ruskije pierogi – nejoblíbenější druh pirohů v Polsku, plněný bramborami a sýrem. Tento lahodný pokrm je jedním z důvodů, proč se do Polska vracím tak často. Ani tentokrát mě nezklamou, s plným břichem spokojeně nasávám atmosféru a přivýkám poklidnému tempu okolí. Až mi skoro uniká, že se mezitím setmělo. Zase tu čas letí rychleji, než je zdrávo.

Procházím nočním Starým městem směrem k ubytovně. Všudypřítomná světylka odrážející se na vodní hladině a různorodé melodie dodávají večerním ulicím punc romantiky. V nočním světle je působivý i Neptun s trojzubcem, který tvoří významnou dominantu Gdaňsku

HUDBA, PŘÍSTAV, BARÁČKY... NENÍ TO AŽ KÝČ? JE, ALE FUNGUJE!

na Dlouhém náměstí (Długi targ) už od roku 1633. Stojí hned vedle městské radnice a podle legendy z něj kdysi tekla slavná vodka „Goldwasser“ s nasládlou chutí a šupinkami zlata. Náměstí i ulici Długa místní často označují také jako Trakt Królewski – Královskou cestu, polští králové tudy přicházeli při návštěvách města. Vykračuju si ulicí v jejich stylu a romantická světýlka mě dovedou až k hotelu.

Moje první ranní kroky vedou přímo do útulné kavárny na ulici Mariacka. Přezdívá se jí také Jantarová, to podle na sebe nalepených obchůdků, které tento „kámen“ prodávají v různém provedení. Gdaňsk se totiž považuje za hlavní město jantaru. Říkají mu tady baltské zlato a na plážích mezi Gdaňskem a ruským Kaliningradem ho nadšenci hledají už po staletí. Pokud se ale nechcete hned vrhat do vln Baltu, stačí projít ulicí Mariacka nebo vyrazit na procházku kolem přístavu. Na výrobky z jantaru tady narazíte

Dominantou Gdaňsku je středověký cihlový kostel Panny Marie, který je největším svého druhu na světě.

doslova na každém kroku. Mně zatím stačí popíjení cappuccina a výhled z kavárny. Pestrobarevné baráčky mě neomrzí do konce pobytu. Ranního rozjímání už ale bylo dost. Je čas vydat se za slavnou historií.

Po stopách svobody

Podél přístavu se za necelou půl hodinu dostanu k jednomu z cílů své výpravy – Evropskému centru Solidarity. Poláci na minulost nezapomínají, a proto před čtyřmi lety dokončili pro zraky veřejnosti tuto moderní stavbu z rezavé oceli ukrývající muzeum. Jak název napovídá, je věnované hnutí Solidarnosc, první zcela nezávislé odborové organizaci ve východním bloku, jíž předcházela vlna stávek dělníků z loděnic, které vedl Lech Walesa. Ačkoli byla Solidarita za takzvaného

„výjimečného stavu“ postavena mimo zákon, na konci 80. let ji musela polská vláda znovu povolit. Tato organizace se později výrazně podílela i na konci komunistických režimů ve východní Evropě. A tedy i u nás.

Před vchodem do muzea stojí vysoký pomník věnovaný demonstrantům zastřeleným za hladových protestů v prosinci 1970. Stavbu pomníku si vyžádali stávkující loďaři v srpnu 1980. Pravděpodobně tak šlo o jediné místo ve východním bloku, kde vyrostl pomník obětem komunismu. Moderní interiéremi na první pohled připomíná spíše luxusní letiště. Všechny historické momenty hnutí jsou tu ale zachyceny přehledně a poučně. Převládající prvek oceli odkazující na tvrdost a rovnost loďařů je uprostřed budovy doplněn živými stromy – symbolem svobody. Ještě před návštěvou muzea jsem se kdesi dočetla, že bylo postaveno s cílem oslovit všechny generace od pamětníků po školáky. Musím uznat, že tuto myšlenku se Polákům podařilo realizovat velmi zdařile.

Díky názornému vyprávění muzea si lépe představím historické události, když se vydám na obhlídku k samotným loděnicím. V minulosti tu pracovalo až sedmáct tisíc lidí, což z nich dělalo město uvnitř města.

Gdaňské loděnice stále fungují. V dobách jejich největší slávy tady pracovalo až 17 tisíc lidí.

Dělníci proto často na přesuny v areálu používali kola. Dnes jsou loděnice stále funkční. A i když už tu zdaleka nepracuje tolik lidí jako dříve, dovnitř areálu i ven vjíždějí auta i kola a z komínů se stále kouří.

Výlet do turistické reality

Jestli jsem doteď vše v okolí Gdaňsku vychvalovala, přiznávám, že první výlet za jeho hranice mě zklamal na plné čáře. A to jsem se do „letoviska“ Sopoty rozhodla vydat vlastně jen díky paní, kterou jsem potkala ve vlaku. Přesvědčovala mě, že si městečko nesmím nechat ujít. „Je tam krásné molo, pláž, bude se ti tam líbit,“ povídala. Ne že by neměla pravdu, to bych ale do Sopotů muse-

la vyrazit mimo turistickou sezonu a nejlépe v pátek odpoledne. Při cestě zpět do Gdaňsku mi proběhne hlavou: „Měly tě odradit už ty davy lidí od nádraží k moři“. Na pláži mě vítá hlasitě vyhrávající disco hudba. Ná-městíčko před molem blokují dětská autíčka a vstup na samotné molo je zpoplatněný. Ne sice nijak závažně, ale fronta před vstupem k dobrému dojmu zrovna nepřispěje.

Dovedu si představit, že nejdelší molo v Evropě má své kouzlo. Stačí jen trochu fantazie, odmyslet si pobřežní diskotéku a všudypřítomné prodavače suvenýrů. Pokud jste tedy podobně jako já příznivci spíše klidnějších destinací a chcete Sopoty objevit v čisté kráse, nejlípší bude vyrazit

sem mimo sezonu. Možná si nezaplavete ve studeném Baltu, ale odjedete jistě s lepším pocitem než já. Milovníci festivalů a společenských radovánek si tu ale přijdou během léta na své.

Cestou zpět míjím socialistické paneláky. Jak vidím, ani malebný Gdaňsk se tedy nevyhnul jejich výstavbě. Ruku k dílu tu ale přiložili místní umělci. Pokud jste ještě neviděli polské graffiti, věřte, že ve čtvrti Zaspa se můžete těšit na zdařilá umělecká díla. Obrovské malby zdobí prázdné zdi činžovních domů, zídky nebo průmyslové objekty a stojí za prohlídku. V centru Gdaňsku jsem zpět za patnáct minut, město se mezitím zaplnilo, na víkend sem míří návštěvníci

HNUTÍ SOLIDARITA

Koncem 70. let 20. století zažívalo Polsko hlubokou hospodářskou krizi. Když v roce 1980 oznámila polská vláda další výrazné zdražování základních potravin, hlavně pro dělníky to byla poslední kapka. Gdaňské loděnice, nesoucí jméno Vladimíra Iljiče Lenina, se staly místem zlomových nepokojů, které odstartovaly v srpnu 1980 pod vedením elektrikáře Lecha Walesy. Protestující přiměli komunistickou vládu přistoupit na slavných 21 požadavků, mezi kterými bylo například vytvoření vlastních odborů, nezávislých na komunistickém režimu. Nové odborové hnutí vešlo ve známost pod názvem Solidarność. Netrvalo dlouho a Solidarita získala popularitu napříč Polskem, přidalo se k ní téměř deset milionů lidí. Brzy se stala hnutím odporu proti komunistickému režimu a z přístavního Gdaňsku rozšířila tento odpor do celého východního bloku.

Sopotské molo je jedním z nejpůlmárnějšých polských turistických lákadel.

hudebního festivalu. Ne že bych neměla ráda hudbu, festivalový program si dnes ale nechám s radostí ujít a hledám klidné místo u vody na zastávce vodní tramvaje, jak Poláci říkají trajektu. Ten už v pozdních hodinách nejedí, a tak si tu za poslechu festivalové hudby z protějšho břehu užívám podvečerní pohodu.

Sedm dní odporu

Během první sobotní kávy, bez níž nedám ani ránu, přemýšlím, kam dnes vyrazit. Donekonečna inspirující procházky romantickým centrem jsou sice lákavé, ale protože se nechci nechat odradit zkušeností z předchozího dne, rozhoduji se opět pro výlet po okolí – na poloostrov Westerplatte pár kilometrů od města. Býval dříve vyhlášeným lázeňským areálem, který omývají vody studeného Baltu rozléhajícího se do širokého okolí. To ale není hlavní důvod mého zájmu. Čeká tu na mě další významný kousek nejen polské, ale i světové historie. Věděli jste, že 2. světová válka začala právě zde?

Od přeplněného centra unikám postranními uličkami směrem k trajektu a za jedním rohem mě zaujme výloha malého obchůdku. Vejdu dovnitř a prohlížím si zajímavé obrazy a grafiku s motivy Gdaňsku. Po chvíli se mě majitel ptá, odkud jsem. „Čechy! Praga? Morava! Bardzo dobre wíno,“ pochvaluje náš moravský klenot. Pak se

„ČECHY! PRAGA? MORAVA! BARDZO DOBRÉ WÍNO,“ POCHVALUJE POLSKÝ OBCHODNÍK NÁŠ MORAVSKÝ KLENOT.

zamyslí a ptá se, jestli to nemám od nás blíž do Chorvatska. „Mám, ale tam jezdí všichni a já mám Polsko ráda, a hlavně pierogi!“ odpovídám, což ho evidentně potěší. Stále mě překvapuje, že Polsko jako jeden z našich sousedů dodnes tolik uniká pozornosti českých turistů.

Na Westerplatte jsem za necelou hodinu plavby, při níž mjíme slavné gdaňské loděnice. Po čtvrt hodině chůze z přístavu stojím u monumentu věnovaného památce polských vojáků, kteří se tu sedm dní hrdinně bránili nátlaku, který od 1. září bez oficiálního vyhlášení války vyvíjely německé ozbrojené síly. Své město ale proti obrovské přesile neměli šanci ubránit. Dne 7. září 1939 už Němci vjížděli do dobytého Danzigu. Během bojů padlo sedmnáct polských obránců a osmdesát dalších bojovníků bylo raněno. Ztráty útočníků však byly mnohonásobně vyšší. Dodnes je houževnatost odporu obránců symbolem polské chabrosti.

Na chvíli si sedám na lavičku u pobřeží a sleduji vlny rozbouřené větrným počasím narážející na skalnatý břeh. Kromě zvuků moře je kolem mě ticho. Nic, kromě pomníku, už tu dnes nedává znát, že právě zde odstartovala největší tragédie v lidských dějinách.

400 schodů na rozloučenou

V neděli ráno před odjezdem zpět do Česka se krátkou procházkou naposledy loučím s kouzelnou architekturou města. Chcete-li se po ránu zaručeně probrat, doporučuji vyrazit na věž Mariánského kostela. Největšího cihlového kostela na světě. Čeká vás 400 příkrých schodů, které alespoň mně daly pěkně zabrat. Zasloužený výhled ale stojí za to. Právě z Mariánského kostela si můžete Gdaňsk prohlédnout v celé kráse. Jen kousek od vás vykukuje věž radnice, lodičky se mírně houpu v přístavu a malé baráčky se zdají být ještě menší.

Vynadávala jsem se, čas je neúprosný, a tak nezbývá než seběhnout 400 schodů dolů, užít si poslední kávu a vyrazit na vlak. Na cestu domů, při níž alespoň vstřebám dojmy z tohoto sympatického koutu Polska. Města, které dalo Evropě naději. A dalo ji i mně. Naději, že se do Polska navzdory českým stereotypům zase brzy vrátím. ■

VLAKEM NA SEVER POLSKA

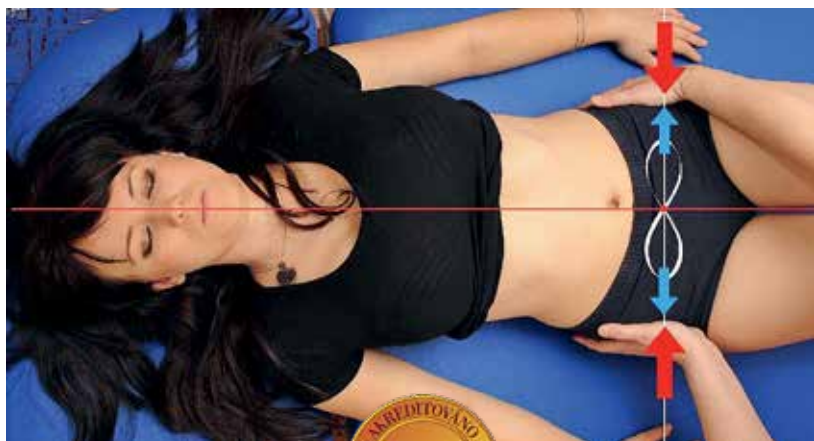

České dráhy ve spolupráci s polskou společností PKP Intercity nabízí denně spojení 9 páry komfortních vlaků kategorie EuroCity, EuroNight a Expres, které dovezou cestující z Česka do více než dvaceti polských destinací. Do malebného baltského přístavu Gdaňsk se s národním dopravcem svezete přímým spojením 1x denně z Ostravy v 11:01 h. Vlak EC 104 Sobieski jede z Vídně přes Ostravu, Katowice, Varšavu, Gdaňsk až do cílové stanice Gdynia a zpět. Z Ostravy do Gdaňsku se dostanete za 7 h a 13 min a cesta vás vyjde na 635 Kč. Vydáte-li se do Gdaňsku z hlavního města Prahy, je třeba na vlak EC 104 přestoupit v Ostravě či v Bohumíně. Cesta z Prahy do Gdaňsku vás vyjde na 899 Kč. Do Polska můžete pohodlně cestovat také přes noc. Každý den vyráží ve 22:19 ze stanice Praha hl. n. do Varšavy noční spoj EuroNight, který má v celé trase řazené lůžkové vozy. Ve Varšavě pak už stačí přestoupit na libovolný spoj k Baltu. Více informací o spojích najdete na www.cd.cz.

Rehabilitační ústav Brandýs nad Orlicí

Jsme akreditované zdravotnické zařízení s dlouholetou tradicí v poskytování léčebně rehabilitační péče v příjemném prostředí malebného východočeského městečka v podhůří Orlických hor.

Provádíme zde rehabilitační metodu

INFINITY method®

která byla speciálně vyvinuta pro prevenci a léčbu pohybového ústrojí. Pokud byste se o metodě chtěli dozvědět více, na podzim tohoto roku se budou konat speciální školicí kurzy.

Kurz pro laickou veřejnost

✓ 27. 10. 2018

✓ 26. 1. 2019

Kurz pro odborníky

✓ 10. – 11. 11. 2018

Přihlášky a další informace jsou dostupné na našich internetových stránkách. www.infinity-method.com

Zabýváme se léčbou pacientů s onemocněním pohybového ústrojí, s bolestmi páteře a kloubů, po úrazech či operacích pohybového ústrojí nebo s onemocněním neurologického systému. Specializujeme se na onemocnění páteře, především na diagnózy jako jsou výhřezy plotének, stavy po operacích páteře a degenerativní onemocnění kloubů. Pacienti a klienti mohou využít tyto služby i na našem pracovišti INFINITY Clinic v Praze.

INFINITY Clinic

*Na setkání
s Vámi se těší*

prim MUDr. Michaela
Tomanová, MBA, Ph.D.

Kontakty:

RÚ Brandýs nad Orlicí
tel.: 465 544 207
www.rehabilitacniustav.cz

INFINITY Clinic
Praha 4, Doudova 3
tel.: 725 553 327
www.infinity-clinic.cz

ŽELEZ NICE

TEXT: PETR ŠTÁHLAVSKÝ
FOTO: SBÍRKA SCHEUFLER, MARTIN NOVÝ A AUTOR

90 LET ELEKTRICKÉ
TRAKCE V PRAZE

NELEHKÉ ZAČÁTKY královny elektriny

Před 90 lety, v roce 1928, se po Praze rozjely lokomotivy, které nečoudily, nebyly zahaleny oblaky páry a jejich rozjezd byl tichý a plynulý. Tak začala éra elektrického provozu na pražských tratích, i když zatím jen na krátkých úsecích z hlavního nádraží na pražská předměstí. Přesto šlo o historický krok pro naši železnici. Nadějný začátek však bohužel neměl více než dvě desítky let další pokračování.

Všechno to začalo v roce 1879 na berlínské živnostenské výstavě, kde firma Siemens & Halske představila první elektrickou dráhu na světě. Šlo o 300 metrů dlouhý okruh, po kterém jezdila malá dvounápravová lokomotiva napájená 150 volty. Ta vypadala jako obyčejná bedna, na které řidič seděl obkročmo. Za ní byla připojena trojice vagonků vyhlížejících jako dvojice zády spojených lavic. Za svezení se platilo 20 feniků. Malý vláček se stal senzací. Pohyboval se bez koní, lidské síly a ani nečoudil. Z dnešního pohledu připomínal spíše pouťovou atrakci než vynález, který změnil dopravu.

Od tramvaje k rychlostnímu rekordu

Po berlínské premiéře šel vývoj elektřiny v dopravě mílovými kroky vpřed. V roce 1881 zprovoznil Siemens & Halske první 2,5 kilometru dlouhou elektrickou tramvaj na okraji Berlína. O 10 let později svezla elektrická tramvaj návštěvníky Jubilejní výstavy v Praze a na konci století už bylo jenom v Čechách a na Moravě okolo desítky elektrických tramvajových provozů.

Elektřina zamířila také na železnici. První elektrifikované tratě a elektrické lokomotivy se objevily v Americe a v Evropě v poslední dekádě 19. století. Velmi rychle ukázala svou sílu a možnosti, když na německé vojenské dráze Marienfelde – Zossen – Jüterborg upravené pro zkoušky elektrického provozu dosáhl v roce 1903 testovací vůz společnosti AEG rekord 210 km/h.

Vedle zkušebních tratí začaly po světě přibývat i běžné dráhy, na kterých byl zajištěn elektrický provoz. Za první elektrifikovanou hlavní trať je považována italská Ferrovia della Valtellina. Elektřinu tam zavedla

maďarská společnost GANZ už v roce 1902. Pro napájení vlaků použila třífázový střídavý systém o napětí 3 000 V s frekvencí 15,6 Hz, později upravený na 3 600 V 16 2/3 Hz a v roce 1952 byla dráha přepnuta na v Itálii obvyklých stejnosměrných 3 000 V.

Hledání nejlepšího systému

Italská trať ilustruje počáteční hledání nejvhodnější soustavy pro napájení vlaků i skutečnost, že některé z nich během století elektřiny na železnici napájecí systém vyměnily.

Volba napájení byla limitována vědeckým a technickým pokrokem. Na začátku 20. století nebyly k dispozici polovodiče a elektronika, která by zajistila snadnou úpravu a regulaci přiváděného proudu a napětí přímo v lokomotivě, jako je tomu u moderních strojů. Proto si museli konstruktéři vystačit s jednoduchým a tehdy dostupným řešením. Každá soustava napájení přitom nabízela určité výhody.

Na jednotlivých tratích se proto objevily různé systémy: stejnosměrné nebo střídavé,

s různým napětím a frekvencí nebo počtem vodičů a fází. Ferrovia della Valtellina využila třífázové napájení – dva trolejové vodiče vedle sebe a jako třetí vodič kolejnice. Rekordní vůz AEG z roku 1903 napájel také třífázový proud, ovšem ze tří nad sebou umístěných drátů. K tomu byl vybaven neobvyklým vysokým sběračem s bočními ližinami.

Nabídka trakcí byla na počátku elektrifikace skutečně pestrá. Bavorská Ammergaubahn využívala 5 500 V 16 2/3 Hz, švýcarskou dráhu Seebach – Wettingen elektrifikovali systémem 15 000 V 50 Hz, rakouská úzkokolejka Mariazellerbahn používá od roku 1911 trakci 6 500 V 25 Hz a Rhétská železnice 11 000 V 16 2/3 Hz. Oblíbené byly i stejnosměrné systémy.

Ovšem už mezi světovými válkami se vyprofilovaly tři nejrozšířenější napájecí soustavy, které ovládly Evropu. Ve Francii nebo v Nizozemí to bylo stejnosměrných 1 500 V. Itálie a Belgie začaly používat vyšší napětí 3 000 V, které se prosadilo po roce 1945 v dalších státech. V německy hovořících zemích a ve Skandinávii elektrifikovali střídavými 15 000 V 16 2/3 Hz, dnes 16,7 Hz. Teprve v 50. a 60. letech 20. století přibyl čtvrtý systém 25 000 V 50 Hz. Jeho využití umožnil vývoj moderních polovodičových prvků. Přesto dodnes na mnoha tratích, především na izolovaných úzkokolejkách a lokálkách, zůstávají i jiné soustavy.

Bechyňka, dítě Křižíkovo

V Čechách byl velkým propagátorem elektřiny František Křižík. Její velké uplatnění viděl právě v dopravě, proto stál za mnoha projekty, které se mohou honosit označením první v Čechách a mnohdy v celé monarchii. Vedle tramvajových provozů zkušel už na konci 19. století na trati z Nuslí na Zbraslav elektrický vůz s akumulátorovými bateriemi.

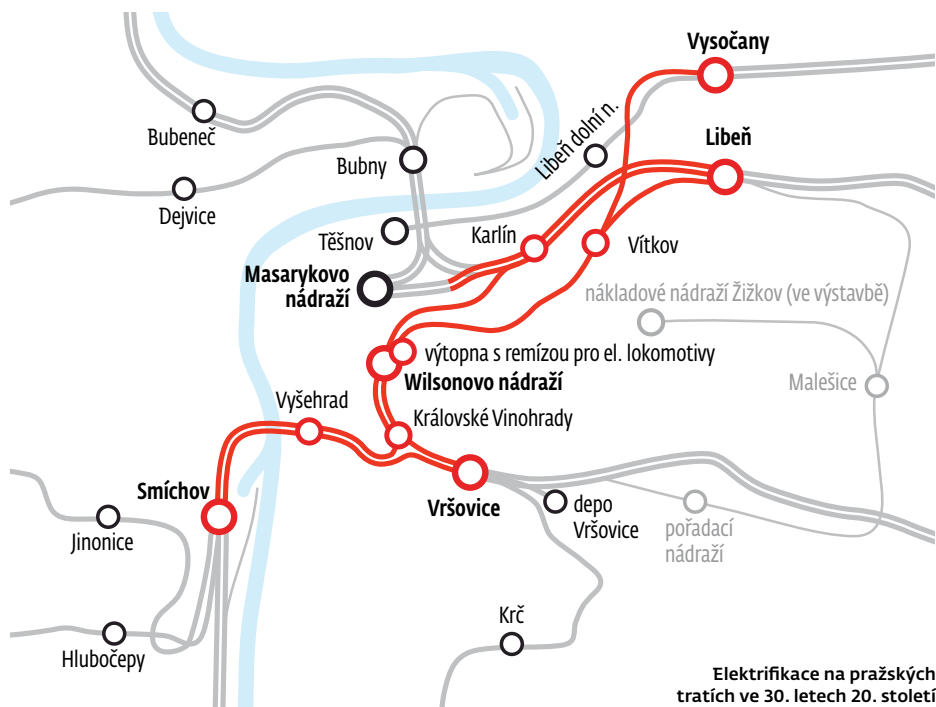
Na začátku 20. století dostal příležitost vybudovat první elektrickou dráhu v monar-

POMĚR ELEKTRIFIKOVANÝCH TRATÍ VYBRANÝCH ZEMÍ EVROPY

Švýcarsko	99,5 %
Švédsko	84 %
Itálie	71 %
Nizozemí	70 %
Polsko	63 %
Německo	60 %
Francie	53 %
Slovensko	44 %
Maďarsko	39 %
Česká republika	34 %

ZDROJ: ÚIC (STAV K ROKU 2013)

Elektrifikace na pražských tratích ve 30. letech 20. století

chii. Šance se ujal s plným nasazením a 21. června 1903 zahájil provoz na 23 kilometrů dlouhé dráze Tábor – Bechyně. Křížík na ní demonstroval výhody elektrického pohonu. Trať maximálně přizpůsobil krajině, proto jsou na ní sklony až 41 promile, se kterými si elektrické vozy snadno poradí na rozdíl od parních strojů.

Křížík byl zastáncem stejnosměrného proudu, proto ho zvolil pro svou dráhu. Použil třívodičové vedení o napětí 2×700 V. Nad kolejemi byla zavěšena dvojice drátů a třetím vodičem byly kolejnice. Dopravu zajišťovaly čtyřnápravové elektrické motorové vozy z Ringhofferových vagonky v Praze s elektrickou výzbrojí Františka Křížíka. Teprve v roce 1938 prošla dráha i vozy modernizací na klasický systém 1 500 V.

Ještě za monarchie u nás vznikla další elektrická železnice z Rybníka přes Vyšší Brod do Lipna nad Vltavou. Vlaky se na ní rozjely v roce 1911 a jejich dodavatelem byla tradičně vagonka Ringhoffer, ovšem tentokrát s elektrickou výzbrojí Siemens. Dráha využívala stejnosměrný systém s napětím 1 200 V, které bylo v 50. letech zvýšeno na 1 500 V. V letech 1914 a 1923 k nám „nakoukla“ do pohraničních stanic Meziměstí a Kořenov také německá trakce 15 000 V 16 2/3 Hz.

Praha bez kouře a sazí

Myšlenkou na elektrifikaci tratí se brzy zabývali také odborníci v mladé Československé republice. Podnikli studijní cesty do zemí, kde měli s elektrifikací větší zkušenosti,

jako byla Itálie, Švýcarsko nebo Francie, a připravili první studie. V roce 1924 dospěli k rozhodnutí používat u ČSD stejnosměrnou soustavu 1 500 V. Měli pro to několik důvodů, například jednoduchost stejnosměrných pohonů a jejich ovládání. Pro hovořily také dobré zkušenosti z Francie. Byly zde i strategické argumenty: Orientace Československa na Francii a fakt, že systém 15 000 V 16 2/3 Hz používají Němci. V případě konfliktu by proto nemohli použít své elektrické lokomotivy na tratích s 1 500 V.

Brzy byly připraveny první projekty elektrifikace. Z mnoha důvodů měl prioritu pražský železniční uzel. Především to byla snaha zbavit se kouře na hlavním nádraží a ve Vinohradském tunelu, tedy celkově snížit znečištění centra Prahy. Dalším argumentem bylo odlehčení přetížené trati z hlavního nádraží do Vršovic. Před sto lety byl pod Vinohrady pouze jediný dvoukolejný tunel, a každá kolej směřovala jiným směrem. Jedna na Smíchov a druhá do Vršovic a do tamního depa. Do něj jezdilo z hlavního nádraží hodně parních lokomotiv a trať byla přetížená. Elektrifikace měla tyto strojové jízdy odstranit.

Krize a uhlobaroni

Elektrifikace začala 12. srpna 1926 slavnostním výkopem základů prvního stožáru trakčního vedení za přítomnosti Františka Křížíka. Jednotlivé úseky byly elektrifikovány několika firmami při použití různých typů vedení. Pražský uzel se stal velkou zkušebnou. To platilo také o lokomotivách. Těch bylo objednáno od několika firem a sdružení 16 v 6 různých provedeních. Ve všech případech šlo v podstatě o prototypy, které měly prokázat své přednosti pro budoucí elektrifikaci ČSD. Dodáno bylo také několik akumulátorových lokomotiv, které obsluhovaly odstavné koleje bez elektrického vedení.

Během dvou let bylo zatrolejováno 28 kilometrů tratí, celkem 65 kilometrů kolejí, a elektrický provoz se rozjel naplno na jaře 1928. Bohužel na dlouhá léta to byl jediný uskutečněný velký elektrizační projekt ČSD. I když v plánu byla další elektrifikace, například tratě z Prahy do Plzně, nebo vytížených příměstských tratí z Prahy do Vraného nad Vltavou, Kolína, Benešova, Kladna a dalších míst, kde by se uplatnily elektrické vozy s dynamickými rozjezdy, žádný ze záměrů se neuskutečnil. Oficiálně to bylo kvůli finanční náročnosti a hospodářské krizi, někdy se ale objevují informace, že další elektrifikaci bránily zájmy vlivných uhlobaronů. Tomu se nelze divit, vždyť ČSD byly jistým, velkým a solventním odběratelem. Jen v roce 1927 nakoupily skoro 4 a půl milionu tun uhlí.

Švýcarská z nouze ctnost

Paradoxně opět uhlí bylo v mnoha případech důvodem, proč byla ve stejné době elektrifikace jiných železnic úspěšná. Tentokrát ovšem hrál svoji roli jeho nedostatek.

Klasickým příkladem je Švýcarsko, které uhlí ve velkém dováželo. Během 1. světové války ale nebylo odkud. Válčící strany potřebovaly uhlí pro sebe. Jeho cena navíc prudce rostla. Švýcaři se dostali do situace, že museli v letech 1914 až 1918 postupně zrušit až 3/4 všech vlaků. Poválečná krize, na přelomu let 1918 a 1919, způsobila dokonce nedělní zastavení provozu železnice vyjma elektrifikovaných drah. Ty využívaly elektřinu z vodních elektráren, kterými Švýcarsko dodnes oplývá, a úsporná opatření se jich nedotkla.

Alpská země už měla první zkušenosti s elektrickým provozem za sebou. Používal se na řadě tratí a od roku 1906 také ve 20 kilometrů dlouhém Simplonském tunelu mezi Švýcarskem a Itálií. Když se stavěl, panovala obava z jeho zakouření a otravy personálu i cestujících kouřem, proto bylo těsně před dokončením rozhodnuto o jeho elektrifikaci. Nedostatek uhlí za války a dobré zkušenosti s vlastní elektřinou Švýcaři utvrdili v nutnosti rychle elektrifikovat celou železniční síť. V roce 1928, ve chvíli zahájení provozu na třech desítkách kilometrů tratí v Praze, disponovaly švýcarské SBB 1 681 km elektrifikovaných tratí, tedy 55 % celé sítě. V roce 1936 se jednalo o více než 2 100 kilometrů. Bylo to 72 % všech tratí a elektrická trakce se podílela na 92,3 % železničních výkonů.

Valpských zemích byla argumentem pro elektrifikaci také výkonnost nových lokomotiv, které navzdory svému krátkému vývoji brzy předčily i ty největší parní stroje, jejichž provoz byl navíc nákladný a pro topiče neskutečně těžký. Elektrická lokomotiva utáhla větší zátěž vyšší rychlostí než parní. Například jedna z posledních parních lokomotiv pro Gotthardskou dráhu na tamních rampách utáhla vlak o 320 tunách rychlostí

Švýcarská železnice z Bernu do Brigu byla od počátku stavěna jako elektrická dráha. Dobová fotografie zachycuje zkušební jízdu před jejím otevřením v létě 1913.

jen 26 km/h. O pár let mladší elektrický Krokodýl jel na stejné trati se stejnou zátěží skoro 2x rychleji.

Rychlý rozmach v Evropě

Proto bylo brzy rozhodnuto o elektrifikaci horských magistrál v Rakousku, v Německu nebo v Itálii. Díky tomu měřila v roce 1928 elektrifikovaná síť v Rakousku přes 600 kilometrů a používalo ji více než 120 elektrických lokomotiv. V Německu vznikly vedle některých lokálek tři velké elektrifikované sítě, na jihu v Bavorsku a Bádensku-Württembersku, okolo Lipska a v tehdy německém Slezsku. Délka elektrifikovaných tratí v té době překročila 1 200 kilometrů s více než 300 lokomotivami.

Nezaostával ani náš vzor – Francie. Na počátku 20. století tam zkoušeli několik systémů. V roce 1920 se nakonec velké soukromé dráhy přiklonily k použití jednotného stejnosměrného systému 1 500 V. V roce 1928 bylo ve Francii už víc než tisíc kilometrů elektrifikovaných tratí a přibližně 400 lokomotiv. Stejnou soustavu používají od roku 1925 také Holanďané. Zcela netradičně poháněla dvě desetiletí jen osobní vlaky. Holanďané využili na přetížených tratích značnou dynamiku elektrických vozů a díky tomu

udržel osobní vlak s mnoha zastávkami krok s parním rychlíkem nebo nákladním vlakem s minimem zastavení a s konstantní rychlostí. První elektrické lokomotivy objednali a do provozu uvedli teprve ve 40. letech.

Předválečnými rekordmany v elektrifikaci železnic pak byli Italové. Po vyzkoušení různých systémů se rozhodli postupně zavést na běžných tratích stejnosměrných 3 000 V. Do konce 30. let minulého století disponovali několika tisíci kilometrů elektrifikovaných tratí včetně magistrál z Milána přes Boloň do Říma a Neapole, po které jezdily aerodynamické elektrické jednotky rychlostí až 160 km/h.

Začátky královny elektřiny nebyly jednoduché, velmi rychle ale ukázala, že k jejím parametrům se nedokáže žádná jiná trakce ani přiblížit. Proto se po druhé světové válce většina železnic soustředila na elektrizaci svých tratí, Československo nevyjímaje. I přesto máme vůči historii nemalý dluh a oproti jiným evropským zemím je počet našich elektrifikovaných tratí o dost menší ve srovnání s pionýry zavádění této progresivní trakce. 90. výročí zahájení elektrického provozu v Praze je proto možná ideální příležitostí k předsevzetí dalšího rozmachu elektřiny na české železnici. ■

Elektřina se brzy uplatnila i na úzkorozchodných tratích. Švýcarský Krokodýl s rozchodem 1 metr se vyráběl od roku 1921.

První elektrický „vlak“ vypadal jako dvojice lavic tažených bednou s kolečky. Přesto byla jízda velkou senzací.

Přezdívkou Rudý šíp měly švýcarské elektrické vozy. Ve 30. letech dosahovaly rychlosti až 125 km/h.

POZOR VLAK

TV MAGAZÍN

sp5rt

PREMIÉRA

KAŽDOU POSLEDNÍ STŘEDU
V MĚSÍCI NA TV SPORTS

VŠECHNY
BARVY
ŽELEZNICE

YouTube

ODEBÍREJTE KANÁL

POZOR VLAK

YouTube

WWW.POZORVLAK.CZ

Producent pořadu:
AŽD PRAHA

KINO

BEZE STOP

V KINECH
OD
27. ZÁŘÍ

Jeden z vrcholů letošního festivalu Sundance a rozhodně nejdojemnější ze všech filmů, které se v září objeví v kinech. Má dva hrdiny, otce Willa a jeho dceru Tom, kteří žijí uprostřed hustého lesa na okraji Portlandu. I když si takový život uprostřed přírody moc lidí představit nedokáže, vypadá to, že Willovi a jeho patnáctileté dceři v dobrovolné izolaci nic nechybí. Jenže jednoho dne je okolní svět dožene a oni jsou nuceni začít se pomalu začleňovat do společnosti. Po původním způsobu života se jim ale brzy začne stýskat, i když už ne vše, alespoň v případě Tom, je jako dřív...

USA, 119 MIN. / REŽIE – DEBRA GRANIK / BEN FOSTER, THOMASIN MCKENZIE, JEFF KOBER, DALE DICKEY, AYANNA BERKSHIRE

FILM NA DOMA

TICHÉ MÍSTO

Po čase řemeslně dobře udělaný horor s chytře vystavěným příběhem. Ten se točí kolem Leea a Evelyn Abbotových a jejich tří dětí, kteří žijí ve světě ovládaném vetřelci s mimořádně vyvinutým sluchem – jakýkoliv zvuk vzbuzuje jejich pozornost. A jejich pozornost znamená pro lidi jistou smrt. Nejstarší dcera Abbotových je neslyšící, všichni tedy ovládají znakovou řeč, bydlí na odlehle farmě, mají zvukově izolovaný sklep i molitanem obalené kostky k Monopolům. I tak jejich život připomíná kličkování v minovém poli, kde jedna chyba může mít fatální následky. Evelyn je navíc těhotná a termín porodu se rychle blíží...

USA, 90 MIN. / REŽIE – JOHN KRASINSKI / HRAJÍ – EMILY BLUNT, JOHN KRASINSKI, NOAH JUPE, MILLICENT SIMMONDS, CADE WOODWARD, LEON RUSSOM, DORIS MCCARTHY

VÝSTAVA

FRANTIŠEK KUPKA 1871–1957

Dokonalá příležitost seznámit se s dílem jednoho z největších velikanů českého výtvarnictví Františkem Kupkou. Výstava, která se na jaře představila v Paříži a příští rok zamíří do Helsinek, chronologicky mapuje celou Kupkovu uměleckou cestu od symbolismu k abstrakci, u jejíhož zrodu Kupka stál, i proměnu společnosti a důležitá témata tehdejší doby. Zaměřuje se na jeho symbolistické malby, první expresionistické portréty, cestu k abstraktnímu umění, barevné vertikály, řeč tvarů a barev i geometrickou abstrakci. Četné práce na papíře představí Kupku i jako satirického kreslíře a znamenitého ilustrátora.

NÁRODNÍ GALERIE, VALDŠTEJNSKÁ JÍZDÁRNA, PRAHA

KUL TURNÍ TIPY A RECENZE

JANA KÁBRTA

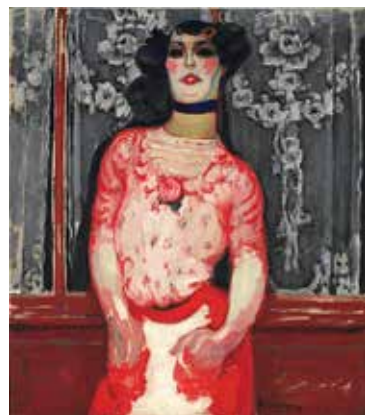

DIVADLO

AMERIKÁNKA

Inspirována skutečnými osudy vypráví nová inscenace Viktora Tauše nezaviděný příběh Emy, proti které v hloubi československého socialismu 70. a 80. let stojí celý svět. Život se s ní od dětství nemazlil – musela překonat nevlídný dětský domov, vyrovnávala se s odtahitou pěstounskou péčí, čekala ji šikana v pastáku. Ocitla se v nevlídném soukolí tehdejších institucí a systému, přesto věřila v samu sebe a při životě ji držela naděje, že někde na konci tunelu, třeba v Americe, čeká někdo, komu na ní bude záležet... A ačkoliv se syrový příběh odehrává v zapomenuté době, je zároveň velmi současným dramatem o svobodě, touze žít, osamělosti i přátelství.

JATKA 78, PRAHA / REŽIE – VIKTOR TAUŠ HRAJÍ – TEREZA VOŘÍŠKOVÁ A ELIŠKA KŘENKOVÁ

OTEVŘENO
OD 7. ZÁŘÍ
DO 20. LEDNA
2019

RECENZE

V KINECH
OD
27. ZÁŘÍ

80 %

Český film osvěžuje deprese

Ač ve svých dvou hodinách nešetří šířavou frustrací, působí **Domestik** v domácí filmové produkci jako osvěžení – většinu konkurence poslední doby, která se nedokázala vymanit ze sevření ubohosti, strčí nápady i zpracováním do kapsy.

Škatulkováním patří novinka na festivaly, ne do multiplexů, je z takzvané kategorie náročnějších. Ovšem prvoplánovost nálepky, danou úsporným obsazením, stěnami jediného bytu, v němž se odehrává, stylem a tempem vyprávění, režisér Adam Sedláč rychle rozbíjí.

Ačkoliv je **Domestik** jeho celovečerním debutem, napsal si k němu působivý scénář, sehnal mimořádné herce a točil tak, aby své dva hrdiny zasekl divákům rychle pod kůži a postupně na ně plnými dawkami vrstvil pocity, jež ve svých neutěšených životech prožívají.

Dva lidi před výbuchem

Roman je vrcholový cyklista, který se zotavuje ze zranění. Doma nepřetržitě tvrdě trénuje, dodržuje přísnou životosprávu, a když se dozví, že by jeho výkonnost mohl zvýšit kyslíkový stan imitující vysokohorské prostředí, nechá ho okamžitě nainstalovat do ložnice.

Tu sdílí se svojí ženou Šarlotou. I ona má jasný cíl, pro který je ochotná podstoupit prakticky cokoli – dítě. S mimořádnou pečlivostí si vede ovulační deník, polyká jakýkoliv doplněk stravy, o němž se dozví, že by ji mohl k cíli posunout, a v rámci jeho dosažení nakonec podstupuje i sex pod

stěnami kyslíkového stanu nad postelí.

Jenže i přes maximální snahu výsledky nepřicházejí. Roman výkonnostně stagnuje, těhotenské testy barvu nemění. A to s sebou přináší vzrůstající zoufalství, postupné rozpady osobností, které se začínají čím dál zuřivěji honit za prostředky, které by je k vysněným metám dovedly, ve skutečnosti je však ničí. Šarlota polyká hromady prášků, on si píchá stimulující látky a do pochybného špinavého bytu dochází na podpůrné transfuze krve.

Oba se stávají časovanou bombou, která odtikává uvnitř jejich klaustrofobního bytu, a je jen otázkou času, kdy dojde k prvním explozím.

Příslib do budoucna

Režisér skvěle pracuje s herci i příběhem. Hlavní role světil Tereze Hořové, známé díky seriálu **Dáma a Král**, a Jiřímu Konvalinkovi z kapely **Vložte kočku**, která k filmu nahrála i hudbu. Především jeho fyzický a psychologický výkon je mimořádný, Hořová ale ve věrném propadu do frustrace nijak nezaostává.

Dobré herce režisér Sedláč potřeboval, ovšem chytře vystavěným scénářem, způsobem filmového vyprávění, kombinací obrazu, zvuku a hudby je to především on, kdo se stará o to, že postupem času deprese z plátna přímo srší. Jeho styl už mnozí (film se představil v soutěži karlovarského festivalu) stihli přirovnat k příběhům Darrena Aronofskyho, autora mimo jiné **Černé labutě**. Je skvělé, že takového režiséra český film objevil, že se mu debut povedl. Můžeme jen doufat, že svůj talent a dovednost příštími filmy stvrdí. ■

KNIHA

DOJITÉ SALTO NA TALÍŘI

MICHALA JENDRUCHOVÁ

Hrdinka románu Monika se odmalička potýká se svou váhou, po narození syna se však její potíže zhorší natolik, že jí nezbývá než nastoupit na léčení. S podporou milujícího manžela se snaží uzdravit, není to však jediná zkouška, která ji na klinice čeká. Setkává se zde s Michalem, svou spřízněnou duší, a lásce k němu se nedokáže ubránit. Zachrání sebe samu? A podaří se jí zachránit rodinu? Musí udělat osudový krok – dvojité salto v životě i na talíři, aby se odrazila ode dna, a pomůže jí v tom i nakažlivý smysl pro humor.

MOTTO, 249 Kč

NOVÁ DESKA

NO SHAME

LILY ALLEN

Po letech se přihlásila pohledná Britka, která v polovině devadesátých let dobyla hitparády chytlavou písničkou **Smile**. V nových skladbách se odráží nepříjemná životní kapitola, jíž si musela Lily Allen projít – trpěla ztrátou identity, rozpadl se jí vztah s manželem a následoval rozvod. I proto zpěvačka nahrála smutnou desku, na které se především chtěla vyzpovídat ze svých pocitů z posledních let – zpívá o beznaději, lítosti a zranitelnosti, řeší, zda nebyla špatnou manželkou a matkou. Hudebně se lehce posunula od popu k elektronice, patrný je i vliv taneční hudby a reggae. Ty však nemíchají hitovky na první poslech, nýbrž silná sdělení, která posluchače neomrzí.

TV TIP

TÁTOVÉ NA TAHU

Do podzimní seriálové bitvy se Prima rozhodla vytáhnout se dvěma novými seriály, vedle **Krejzových** to jsou **Tátové na tahu**. Vznikli podle australské předlohy **House Husbands** a lákají na atraktivní herecké obsazení, v čele s Annou Geislerovou, Sašou Rašilovem nebo Karlem Dobrým, i na neokoukaný příběh čtveřice mužů, kteří se ocitli na mateřské, coby exmanželé se starají o potomky ve střídavé péči, nebo si osvojili dítě jako homosexuální pár. Prostě na ně spadl celý chod domácnosti a teď chce každý z nich být nejlepším tátou pod sluncem!

PRIMA, KAŽDOU NEDELI OD 9. ZÁŘÍ, 20:15

HVĚZDY SÍTÍ

Zoo vydávala osla za zebra

Osmnáctiletý student Mahmoud Sarhání pobavil sociální sítě snímkem z nově otevřené zoologické zahrady v Káhiře. Zahlédl tam zvláštěně vypadající zvíře. „Když ke mně přišlo, hned jsem si uvědomil, že to není zebra, ale pomalovaný osel,“ komentoval obrázek. To, že jde o osla, potvrdilo i několik egyptských veterinářů, zoo ovšem klam popřela a trvá na tom, že na obrázku je opravdová zebra.

Nejsledovanějším Čechem je Čech

Vypadá to, že na to, abyste se stali hvězdou Instagramu, byste se předtím potřebovali stát ikonou pažitů. Fotbalisté totiž vedou jak české, tak třeba německé síti. Z tuzemských hvězd sleduje nejvíc lidí (1,7 milionu) fotbalistu Petra Čecha, u sousedů jeho kolegu Toniho Kroose, který má přes 19 milionů sledujících. Oproti tomu u sousedů na Slovensku se nejvíc daří fotomodelce Lucii Javorčkové, jejíž dokonalé křivky sleduje přes 1,2 milionu lidí.

NEBEZPEČNÝ FENOMÉN

Sebevražedná velryba má nástupce. Momo

Vzpomínáte si na nechvalně proslulou hru Modrá velryba, která řadě dětí a teenagerů ničila životy a některé dohnala až k sebevraždě? Chvíli o ní nebylo slyšet, teď se objevil její nástupce.

Facebook a další sociální sítě v posledních týdnech zaplavila varování před děsivou postavou, která má pomoci „prokletých čísel“ děti kontaktovat přes mobilní aplikaci WhatsApp. Poté jim začne posílat výhrůžné zprávy a také, podobně jako Modrá velryba, nabádat k sebevraždě.

A bohužel to vypadá, že už má i první oběť, dvanáctiletou dívku z Argentiny. Spojitost s Momo je předmětem policejního vyšetřování, ovšem podle všeho se dívka seznámila se starším mladíkem, který jí hru ukázal. Když se její příběh začal šířit na Facebooku, začali si děti a teenageři rozesílat varovná upozornění.

Zneužitě umělecké dílo

Ženská postavička s vypoulenýma očima, protáhlým obličejem a pařáty místo nohou pochází z Japonska, konkrétně z dílny sochařky Midori Hayashi. Ta postavu vytvořila čistě jako umělecké dílo, pro děsivou hru ji před časem zneužili prozatím neznámí autoři aplikace.

Ti začali tím, že na Facebook nasdíleli děsivou postavu a k ní i zmíněná „prokletá čísla“, v odpovědích na zprávy potom rozesí-

lají násilnické obrázky a zprávy. Těmi se pak mají děti řídit, pokud se nechtějí vystavit dalšímu útlaku a vyhrožování.

Podle vyšetřovatelů, kteří se již nepříjemným fenoménem začali zabývat, jde autorům aplikace především o přístup k osobním citlivým údajům uživatelů.

TO NEJ Z INSTAGRAMU

Sociální sítě zaplnily smutné snímky z italského Janova, kde se zřítla část dálničního mostu. Symbolem tragédie se stala fotka zeleného kamionu, jehož řidiči se podařilo zabrzdit pár metrů před místem propadu.

Sít sdílených fotografií ovládl nový trend zvaný **bum-bearing**, jehož podstatou je vyfotit svoje nahé pozadí na místě s co nejúchvatnějším výhledem.

Jedna z nejobsazovanějších hereček současnosti **Margot Robbie** zveřejnila úplně první foto z natáčení nového filmu Quentina Tarantina o smrti manželky režiséra Romana Polanského, kterou v něm ztvárnila.

SOUTĚŽ

O KNIHU TAKOVÁ ŽENSKÁ JAKO JÁ

Přečtěte si román od Uljany Donátové, v němž se dvě hrdinky zamilují do jednoho muže. Nakonec ale spojí své síly, aby se pustily do nelehkého úkolu – znovu získat Alexovu lásku a vyřadit ze hry případné sokyně. Stačí odpovědět správně na soutěžní otázku a vyhrát jeden ze tří výtisků.

Jak se jmenuje hlavní hrdinka nejnovější inscenace Viktora Tauše?

- A) Tereza
- B) Eliška
- C) Ema

Odpověď zadejte do příslušného formuláře na www.cdprovas.cz do 19. září 2018.

INTERAKTIVNÍ MEGASHOW

PROTI
VŠEM

sobota
2015

Prima ^{LET} 25

KREJZOVI

neděle
2015

Prima ^{LET} 25

ZE ŽIVOTA S FÍROU

Jak jsem se musela seznámit s odbory

FEJE TÓN

TEXT: LENKA JEČMENOVA
ILUSTRACE: ANGELART

Upřímně, moc těm politickým věcem nerozumím, pokud mezi ně odbory vůbec patří. Ale jedno vím, i strojvedoucí je mají a můj manžel je jejich členem. V místním depu existují dvě skupiny, říkáme jim třeba Hlas strojvedoucích a Vzдор fírů. Každá skupina má trochu jinou strategii a podle mě je fajn, že si mohou být vzájemně opozicí. Jak říká můj známý – bez opozice není demokracie.

Vtipné ale bylo, že když můj manžel nastoupil krátce po dvacítce na dráhu, nic moc o odborech nevěděl. Každý ho přirozeně přemlouval, aby se připojil k nim. A tak Čenda nejprve přemýšlel, že vstoupí do jedné skupiny, pak se ale trochu zorientoval a rozhodl se, že se nakonec připojí k opozičnímu táboru. Tím si ovšem bohužel znepřátelil některé starší kolegy, kteří věří ve svatost svého odborového tábora dlouhodobě a neochvějně. Každopádně tedy vstoupil do odborů a začal se rozkoukávat. Vzhledem k dlouhým domácím líčením jsem se musela začít rozkoukávat i já.

Takové odbory mají jednou za čas schůzi a jednájí o tom, co je zrovna potřeba řešit. Jako teď posledně – jeden ze strojmistru už den předem chystal chlebičky, manžel se ve svém volnu ráno v sedm vytratil z postele a přišel až okolo druhé odpoledne. Schůzovat, to je jejich. Po příchodu domů (už jsem si brousila mobil, že mu zavolám, kde je, když avizoval návrat okolo dvanáctě) mi začal líčit, jak bylo setkání přínosné a co všechno s chlapama probrali. Dokonce prý přijel nějaký pán až z Plzně! Asi fakt šlo o legitimní zasedání, říkám si, když se dozvím o tomto návštěvníku zdaleka. Trochu jsem je podezřívala, že si chtějí jen poklábosit. Občas když se Čenda vrátí ze šichty o hodinu později, než by měl, vyleze z něj, že se „zakecali s Bernardem“. Nebo s Průšou, nebo já nevím s kým. Samozřejmě vždy nejprve zkusí něco jako „ehm, musel jsem ještě zbrojit quatro, ehm...“. A pak následuje... „a dali jsme si čaj s...“

Ale zpět k tématu. Čenda líčil obsah zasedání a rozbalil papírový sáček s chlebičky. „Je poznat, že to chystal chlap,“ řeknu pobaveně a s chutí se zakousnu do veky namazané vlašským salátem s jedním grandiózním kolečkem šunky přesahujícím chlebiček ze všech stran asi

tak o metr a maličkým kouskem kapie uprostřed jako dekorace.

Manžel si donesl také dvě „krásné igelitky s logem odborů“, což mi sdělil s ukřivděným výrazem, když jsem ho poprosila, aby si sklídl ze stolu ten binec, než budeme (konečně) obědvat. V tu chvíli ještě netuším, že to není vše. Když se večer už za tmy vydáme ven vyvenčit naši dogu, Čenda vytáhne na dokonale osvětleném úseku vycházky baterku a svítí nám před nohy. Pochopím až ve chvíli, kdy zazní: „Ty baterky jsme dostali na schůzi.“ Alespoň se nám nějak vrací ty členské příspěvky, pomyslí si sarkasticky a poprosím muže, aby mi laskavě nesvítil do očí.

Abych vám ještě detailněji přiblížila život

po boku fíry, musím doplnit, že se u nás doma radujeme i z toho, že manželova odborová skupina obdržela novou nástěnku. Přímou na chodbě u strojmistra, což je lukrativní místo, protože se tam nachází veškerá důležitá oznámení – nástěnka se směnami strojvedoucích, nástěnka na parte a podobně.

Život na dráze je opravdu pulzující záležitost. Zvenku se někdy zdá, že se roky nic nemění, ale pohled zevnitř naskýtá mnohé scénérie v pohybu. Je asi těžké provést zásadní změnu při takové velikosti podniku, ale osobně vidím, že snaha tu je, nemalá, a ta se velmi cení. Mnou tedy určitě. ■

ČD Parking

Parkování u pražského
hlavního nádraží

**Využijte speciální tarif
pro zákazníky ČD.**

- Parking Centrum – Wilsonova 372/6, Praha 1
- Garážovací a parkovací komplex Wilsonova – Wilsonova, Praha 1

www.cd.cz/cdparking

INDIGO

SOUTĚŽ

Pošlete nám vyluštěnou tajenku a tři z vás vyhraji dvě vstupenky na prohlídku státního zámku Kynžvart.

Správnou odpověď jednoduše zadejte do formuláře na www.cdprovas.cz do 19. září 2018.

Irwin Shaw (1913–1984)
americký spisovatel a dramatik:
Cestování je...
... (dokončení v tajence).

Tajenka z minulého čísla:
Vracet se domů z cest je zvláštní pocit.
Vše vypadá, voní a působí stejně.
Jediné, co se změnilo, jsi ty sám.

KŘÍŽOVKA

POMŮCKA: IOR, OAR, SNOS	DRACVI	NÁRUŽIVÉ HRANÍ KARET	1. ČÁST TAJENKY	?	SUTURA	KAVKAZSKÝ STRUENNÝ HUDEBNÍ NÁSTROJ	ZŮSTATEK	?	LAKOMCI (EXPR.)	VÝVRAT	POBÍDKA	2. ČÁST TAJENKY	?	UMYVADLO (OBEČNÉ)	HOŘKÉ ŽALUDEČNÍ LÉKY	TYRAN (EXPR.)
KÓD BYVÁLÉ SLOVENSKÉ KORUNY				SEVEROČ. TUKOVÉ ZÁVODY (ZKR.)				USAZENINY Z OVZDUŠÍ					NÁTĚR			
VESLO PRO NEPÁROVOU LOD				ČÁST KARTOT. LÍSTKU POJEM ČIN. FILOZOFIE				KRUH					JAPONSKÁ POTÁPEČKA TENI ONEN			
SOPEČNÉ JICNY								LÁMÁNÍM POŠKOZOVAT ŽENSKÝ HLAS								
NÁPLŇ						TAHLE ZÁPORNÁ ELEKTRODA					OHRAZENÝ LESNÍ POZEMEK					
SILNÝ PROVAZ					PERSKÝ KOBEREČ PLOD SMOKVONĚ						MOHUTNÝ AFRICKÝ JESTĚR					
ODLUŠNÁ (SLOV.)				SKUTEČ- NOST TADY												
?	NÁVRAT DO ATMOSFERY	ODEBRAT ZÁVIT (OBEČNÉ)					VŘENÍ	EPOCHA								
ÚČASTNÍCI SODNÍCH LÍČENÍ																
FRANCOUZ- SKÉ PŘÍMOŘSKÉ MĚSTO					PREZENT KROMĚ											
ODSTAVNÉ NÁDRAŽÍ JIH (ZKR.)				JIHOAMER. HLODAVEC BUKANÝŘI												
VEGETAČNÍ FORMACE MÍRNÉHO PÁSU						OTÁZKA PŘI SÁZCE	NETĚŘE (KNIŽNĚ)	STÁT USA								
?	JARMA	JM. HERČ- KY STAŠOVÉ MPZ AUT JORDÁNSKA														
LÉČIVÁ BYLINA																
LYSÁ					MUŽSKÉ JMÉNO PLEVEL ZBĚHOVEC				NÁZEV ŘÍMSKÉ DEŠÍTKY	PODE- STYLKA	?	JEDNOTKA RYZOSTI ZLATA	PATŘÍČÍ JÍZDNÍMU VOJÍNOVI (ZASTAR.)	SBÍRKA KRIMINÁL- NÍCH PŘÍBĚHŮ	PÁS KE KIMONU	ŠÍČÍ VLÁKNO
ŠESTE- REČNÉ NEROSTY					POSVÁTNÝ PTÁK OPATŘIT PODKOVAMI						KONTROLNÍ ÚSTRÍŽEK					
?	PŘÍLEŽI- TOSTNÁ KOUPE	RUŠNO HL. MĚSTO SENEGÁLU					ÚKON ŽENSKÉ JMÉNO				DŮKAZ NEVINY BÝT ZAVĚŠEN					
PŘEDLOŽKA				3. ČÁST TAJENKY ČÁSTICE HMOTY												
PŘÍTOK VOLHY					NAŠE POLIT. STRANA PRIMÁTI				POPÍNÁVÁ ROSTLINA CHŇAP						UMÍNĚNÝ ZÁPOR	ZÁHADA (KNIŽNĚ)
POCHÁZEJÍCÍ Z TRNOV- NÍKU							OBRACET STRÁNKY									
RYCHLOPALNÁ RUČNÍ ZBRAŇ							KLEKÁNÍ					KOUPACÍ NÁDOBA				
POUSTEVNÍK (KNIŽNĚ)							ZNOJ					MASTNÁ KAPALINA				

Tři výherci
získají dvě vstupenky
na prohlídku zámku
Kynžvart.

Pomalu pečený losos

Pomalu pečený losos je recept pro všechny, kteří chtějí mít na talíři rybu šťavnatou, měkkou, nevysušenou a zároveň nechťejí v ruce při vaření držet stopky. Jak známo, každé rybí maso je maso minutkové, a proto bude chutnat jako drcené piliny, pokud mu prodloužíte pobyt v teple příliš dlouho. Ryba chce šetrné zacházení a správné načasování, aby zůstala šťavnatá a měkká.

Přesně tenhle stres a nejistotu z přepečení z vás sejme pomalé pečení, kde na nějaké minutě opravdu nezáleží, neboť prohřívání ryby je velmi pozvolné. Tento postup vám přinese samá pozitiva a strážnické jistoty: je vhodný i do začátečnických kuchyní, rybu si můžete vychutnat teplou, vlažnou i studenou a dostane se vám pokušení už navždy upravovat lososa jen tímto způsobem.

Pomalé pečení při 90–95 stupních, navíc ve vlhkém prostředí, vede k rovnoměrně propečené rybě, v celém svém objemu šťavnatě, měkké, u které se nemusíte vůbec obávat, že jste ji nechali v troubě o 10 minut déle. Ovšem předtím, než se do receptu pustíte, je třeba si dobře rozumět s vlastní troubou. Při nízkých teplotách se trouba

často mýlí, buď pečou víc, nebo méně, než po nich chcete, a recept vám pak nebude fungovat. Ujistěte se proto například pomocí teploměru do trouby, že se shodnete na teplotě.

Další problém, který doprovází pomalu pečeného lososa, je nevýrazná, skoro až zakalená barva, když je hotovo. Správně pomalu pečený losos je na povrchu téměř bílý, vůbec ne zlato-oranžový. Jakmile při servírování přidáte něco barevného, hned budete mít talíře veselejší.

Věřím, že vám pomalu pečený losos bude chutnat, ať už si ho pořídíte na svých cestách do přímořských rybářských měst, anebo jen při výletu do supermarketu.

Florentýna

RECEPT OD FLORENTÝNY

Na 4 porce:

600–800g filetu z lososa, ideálně z prostředka ryby (ocas má příliš mnoho kostí, břicho má nerovnoměrnou tloušťku)

velká špetka soli

Na dochucení:

zelená petrželka | čerstvě mletý černý pepř

1 malá červená cibule | špetka soli

1 malý bio citron, který lze použít i s kůrou

2 lžice olivového oleje

1 Rybu opláchněte a položte kůží dolů na plech vyložený papírem na pečení. Jemně osolte, případně opepřete. Můžete potřít i olivovým olejem a zakápnout pár kapkami citronové šťávy, případně zasypat bylinkami, ale není to nutné. Stačí sůl, případně pepř. Troubu začněte předehřívát na 95 stupňů a na spodní pozici zasuňte další plech, prázdný a hluboký. Vlijte do něj 1–1,5 litru vroucí vody.

2 Rybu vložte do trouby a pečte 40 minut. Poté dotykem zkontrolujte, zda je losos na dotyk pevný a zda se dá lehce oddělovat na lupínky. Pokud ano, máte upečenou a můžete servírovat, v opačném případě prodlužte pečení o 10 minut, načež proveďte kontrolu znovu.

3 Než se ryba upeče, nakrájejte cibuli a polovinu citronu na malé kousky, petrželku nasekejte nahrubo. Smíchejte s olivovým olejem, šťávou ze zbylé poloviny citronu, jemně osolte a případně opepřete.

4 Upečenou rybu rozdělte lžicí a vidličkou na větší kousky, kůži se přitom vyhněte – je měkká a nevhodná k podávání. Přendejte na servírovací talíř, ozdobte cibulovou směsí a ihned podávejte například s vařeným bramborem.

Obměny: Tento postup bude fungovat i na jiné ryby, jako jsou treska, kambala, pilobřích (svatopetrská ryba) či halibut.

1

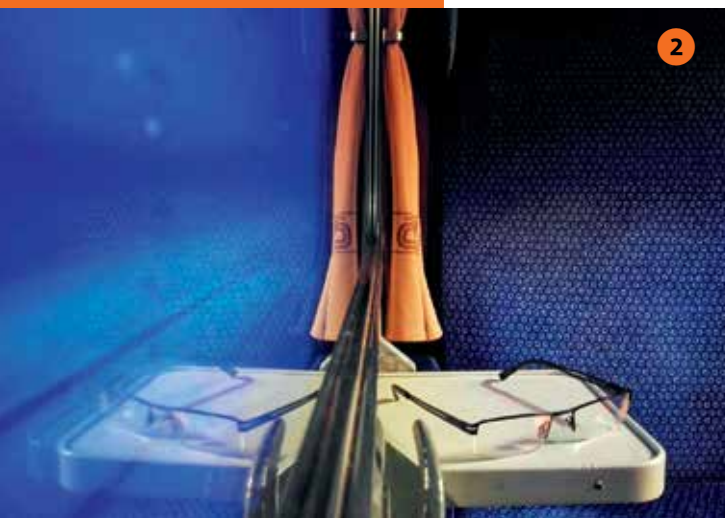
FOTO SOUTĚŽ ČLOVĚK A ŽELEZNICE

Vše o soutěži
na www.cdprovas.cz/fotosoutez

1 Šimon Varaus
Přehled

2 Roman Jaroš
Noc v kupé

3 Věslav Fojtík
Zbrojení

2

3

Legendy o mašinkách II

8. Tornádo

Námět: Frej
Ilustrace: Angelart

Český Těšín, 1971

Národní podniky Vagónka Studénka a MEZ Vsetín jsou pověřeny vývojem a výrobou pantografových jednotek nové generace. Má být využito osvědčených prvků a současně odstraněny některé konstrukční neduhy původních „Pantáků“ řady 451. Patří mezi ně například nedostatečná pevnost

vozové skříně daná různou úrovní podlah. Progresivní řešení koncepce se tedy přímo nabízí. Celá elektrická jednotka bude nízkopodlažní a veškerá trakční výzbroj včetně motorů bude umístěna na střeše. Jenže při ostrém testování v provozu se záhy ukážou podstatné nedostatky tohoto řešení.

Ostravsko, 1974

Kvůli četným případům nasátí cestujících do motorů umístěných na střeše je u nové jednotky zvolena tradiční varianta s motory u podvozků a vysoko umístěnou podlahou.

Původní částečně nízkopodlažní jednotky řady 451 měly skutečné problémy s tuhostí skříně, i proto bylo při vývoji nové generace jednotek zvoleno tradičnější řešení s vysokou podlahou v jedné úrovni a podvozky s tuhým rámem. Prototyp jednotky pro střídavý systém (SM 487.0) byl vyroben již v roce 1966, pro stejnosměrný (EM 488.0) v roce 1971.

Uvažovalo se současně o „dvouproudovém“ provedení s usměrňovačovým vozem i o rychlikové verzi pro dálkovou dopravu. Přezdívka Tornádo vznikla podle hluku vycházejícího z motoru při jízdě, který evokuje hukot vzdušného víru. Ničivé tornádo vzniká na spodní základně bouřkových mraků, pokud se nedotkne země, označuje se pouze jako tromba nebo tuba.

1 Z jakého důvodu MenT zmeškal zkoušky na Karlovu univerzitu?

- A spletl si termín
- B točil vlog
- C zaspal

2 Před kolika lety vznikla Ariónova kašna na olomouckém Horním náměstí?

- A před 16 lety
- B před 30 lety
- C před 36 lety

3 Kolik schodů musíte zdolat při výstupu na věž Mariánského kostela v Gdaňsku?

- A 400
- B 300
- C 200

4 Ze které železniční stanice se dá nejsnáze dojít k rozhledně Velký Kosíř?

- A ze Slatinky
- B z Třebčína
- C z Ptení

5 Kdy byly naplno zprovozněny první pražské elektrifikované tratě?

- A v roce 1926
- B v roce 1928
- C v roce 1924

6 Který článek v tomto čísle vás nejvíce zaujal?*

*Na tuto otázku je nutné odpovědět, její správnost se však neposuzuje.

SOU TĚŽ PRO CHYTRÉ HLAVY

Soutěžit můžete na www.cdprovas.cz, kde vyplníte příslušný formulář, své odpovědi zadávejte do **19. září 2018**.

Nezapomeňte uvést svůj e-mailový kontakt nebo zpětnou adresu.

Tři správné odpovědi odměníme Kilometrickou bankou ČD – poukazem na volné cestování vlaky ČD v hodnotě 2 200 Kč – a další tři z vás obdrží poukázky do obchodní sítě PONT v celkové hodnotě 1 000 Kč.

Správné odpovědi z minulého čísla:

- 1 – Freemover
- 2 – Motomuzeum
- 3 – 2 km
- 4 – v červnu
- 5 – Pantograf

SRPNOVÉ SOUTĚŽE

Soutěžili jste v minulém čísle ČD pro vás? Přesvědčte se, zda jste odpovídali správně.

Soutěž o knihu *Milhy Serengeti*

Kdo je režisérem nového divadelního představení Freddie?

B) Karel Janák

Soutěž o sadu vybraných výrobků od Tescomy

Tajenka zní:

Vracet se domů z cest je zvláštní pocit, vše vypadá, voní a působí stejně. Jediné, co se změnilo, jsi ty sám.

Kompletní pravidla soutěží a seznam všech výherců najdete na www.cdprovas.cz.

Pojď pracovat k nám!

Získej praxi a užívej si cestování

Hledáme:

**MECHANIK ELEKTRONICKÝCH
ZAŘÍZENÍ, ELEKTROMECHANIK,
MECHANIK KOLEJOVÝCH VOZIDEL,
SOUSTRUŽNÍK KOVŮ, POSUNOVAČ**

- zdokonalíte se v oboru a máte možnost kariérního růstu
- férové jednání a ohodnocení je samozřejmostí
- získáte neomezené cestování vlakem po ČR, SR a výhodné cestování po Evropě
- užijete si 6 týdnů dovolené a další zajímavé výhody
- možnost zvýhodněného ubytování v Praze

**Náborový
příspěvek
50 000 Kč!**

www.ceskedrahy.cz/kariera

České dráhy
Národní dopravce

Den železnice

2018

České Budějovice

22. září od 10:00 h

Navštivte svět historie, změny i zábavy a unikátní noční show!

Využijte Skupinovou víkendovou jízdenku
pro pět osob bez omezení věku.

www.denzeleznice.cz

Hlavní partner:

Výzkumný
Ústav
Železniční, a.s.
Člen Skupiny ČD

Cargo

Jikord
KČD

Mediální partner:

Partneři:

oltis group

